

marec 2012, letnik LVII

Zimovanja

Kandidati za novo vodstvo ZTS

**Tema meseca:
Skrb za okolje**

Kolofon

Glavni in odgovorni urednik
Miha Bejek (miha.bejek@gmail.com)

Urednik fotografije
Nace Kranjc (nace.kranjc@gmail.com)

Urednica sklopa Igra
Petra Grmek (5ra.grmek@gmail.com)

Oblikovanje
Igor Bizjak (bizi@rutka.net)

Lektoriranje
Barbara Bejek (barbara.bejek@gmail.com)

Novinarji in sodelavci
Barbara Bačnik, Jaka Bevk, Vesna Bitenc,
Vesna Boštjančič, Gašper Cerar, Borut
Cerkvenič, Mojca Galun, Primož Kolman,
Žan Kuralt, Nina Kušar, Nina Medved,
Frane Merela, Urša Može, Boris Mrak,
Tadej Pugelj, Lucija Rojko, Tadeja Rome,
Tomaž Sinigajda, Tomaž Sterniša, Maja
Zupančič

Naslov uredništva
revija.tabor@gmail.com

Izdajatelj
Zveza tabornikov Slovenije
Parmova 33, Ljubljana
01/3000-820
zts@guest.arnes.si

Predsednik izdajateljskega sveta
Igor Bizjak

Grafična priprava in tisk
Tridesign d.o.o., Ljubljana

Naklada
6400 izvodov

Revija Tabor sofinancira Ministrstvo za
šolstvo in šport RS.

Cena posameznega izvoda je 2,09 €, letna
naročnina je 20,86 €, cena za tujino pa
letna naročnina s pripadajočo poštnino.
DDV je vštet v ceno. Transakcijski račun:
02010-0014142372. Upošteevamo le pisne
odpovedi do 31. januarja za tekoče leto.

Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana.

Revija Tabor je vpisana v razvid medijev
Ministrstva za kulturo RS pod zaporedno
številko 792.

ISSN 0492-1127

Povezani v skrbi za okolje?

Foto: Iztok Hvala

Drage tabornice in dragi taborniki!

Vas že kaj daje pomladna zaljubljenost? Tudi vas sončni žarki kar vlečejo v naravo? Vsekakor človeka hitro mine romantika, ko se z ljubljeno osebo skriva v gozd, nato pa se spotakne na odvrženem akumulatorju in opraska na zarjavelem sodu. Žal tale hipotetični scenarij marsikomu zveni znano. Taborniki sodimo v naravo, divja odlagališča nikakor ne, zato upam, da se bomo taborniki v čim večjem številu udeležili čistilne akcije 24. marca. V Taboru smo vam pripravili kar nekaj informacij na temo skrbi za okolje, vabljeni k branju!

Drugi, za tabornike še pomembnejši dogodek v marcu je volilna skupščina Zveze tabornikov Slovenije, na kateri bomo sklepali o pomembnih odločitvah za nadaljnji razvoj naše organizacije, izvolili pa bomo tudi novo vodstvo. V Taboru vam predstavljamo znane kandidate, žal za vse funkcije kandidatov še ni. Zakaj se je tako težko odločiti za delo na nacionalni ravni naše skupne organizacije? Kot kaže, pa bomo dobili novega načelnika, prav tako bo dolgoletni starešina ZTS, Mitja Lamut, tokrat uspel prepustiti funkcijo nasledniku. Kandidat za starešino je Jernej Stritih, nekdanji pobudnik akcije Ekološka izvidnica, o kateri več pišemo v Taborniški skrinji.

Vrnimo se na začetek k skrbi za okolje, saj je Stritih tudi s to ambiciozno taborniško akcijo tlakoval pot svoje nadaljnje kariere. Leta 1986, v času postopnega razkroja Jugoslavije, je tudi Zveza tabornikov Slovenije iskala lastno identiteto. Okoljski program je organizaciji takrat ponudil skupni cilj, usmerjen v dobro celotne družbe in okolja. Danes pogosto ugotavljamo, da med taborniškimi rodovi ter med lokalnim in nacionalnim nivojem organizacije ni pravega veziva. Lahko z Jernejem Stritihom kot starešino ZTS pričakujemo bolj sistematični pristop k okoljski problematiki in naposled močnejši družbeni angažma ter posledično večji občutek povezanosti organizacije?

Miha Bejek, glavni urednik

Aktualno

- 4 Novice / Zimovanja vsepovsod
- 6 Novice / Širokih nasme-hov in Gori, doli, naokoli
- 7 Novice / Fotka meseca in Nove moči

Igra

- 8 Veščine / Gremo v gozd!
- 10 Razvedrilo / Pomladanske cvetlice

Dogodivščina

- 12 Veščine / O kurjenju ognjev
- 14 Faca vod / Topolška banda

Raziskovanje

- 15 Taborniki in njihovi poklici / Mojca Volk, socialna delavka

- 16 Kosobrin / Lucerna
- 17 Astronomija / Mars in pomladno nočno nebo
- 18 Taborniški nož / Rezanje brez napora in varnost "Nož je orodje, ki pri delu zahteva zbranost in pozornost."
- 20 Taborniška skrinja / Ekološka izvidnica

Aktualno

- 22 Tema meseca / Taborniki, (po)skrbimo za okolje "Smo res tako daleč, da moramo pri izboru tabornega prostora upoštevati tudi velikost parkirišča?"

- 25 Tema meseca / Taborniki, očistimo Slovenijo!
- 26 Stran vodstva ZTS / Vabilo na Skupščino ZTS

- 27 Kritično oko / Taborniki bomo dobili novo vodstvo
- 28 Volitve / Kandidat za načelnika ZTS: Tadej Beočanin
- 29 Volitve / Kandidati: Polona Rožman, Domen Uršič, Lucija Rojko
- 30 Volitve / Kandidat za starešino ZTS: Jernej Stritih
- 31 Svetkova avantura / Ob dnevu ustanovitelja: Foundaree
- 32 Strokovno / Risanje skice za GG in PP
- 33 Od rodov / Drsanje Škalekov

- 34 Od rodov / Zimovanje v Skomarju in Zimovanje v Sorici
- 35 Od rodov / Zimovanje z Rdečo kapico in Zimovanje na Koroškem

Razvedrilo

- 36 Zgodba ob tabornem ognju / Kako so Pingvini delali vozle
- 37 Iz taborniške pesmarice / Sive ceste

Aktualno

- 38 Koledar akcij
- 39 Zadnja plat

Fotografija na naslovnici: Nace Kranjc.

Zimovanj poln pustni februar

Besedilo: Uredništvo

Februarja tabornikom res ni bilo dolgčas. Kombinacija zimskih počitnic, zimovanj in pusta je očitno pravi recept, da se je veliko dogajalo na vseh koncih Slovenije.

Zimovanja vsepovsod

Zimovanja so brez dvoma zmagovalna aktivnost letošnjega februarja. Uredništvo jih je naštel 24, na njih pa je uživalo kar 26 rodov, saj so nekateri pripravili skupna zimovanja. **Rod Veseli veter Murska Sobota** je organiziral zimovanje z **Rodom zelene Rogle Zreče**, v Radovni pa so nekaj dni skupaj preživeli taborniki **Rodu Jezerska ščuka Cerknica** in **Rodu Louisa Adamiča Grosuplje**.

V Radovni je zimoval tudi **Pokljuški rod Gorje**, na bližnjo Pokljuko sta se odpravila **Rod Stane Žagar mlajši Kranj** in **Rod aragonitnih ježkov Cerkno**, na nasprotnem pogorju, v Sorici, pa so zimovali taborniki **Rodu zelene sreče Železniki**. MČ-ji iz **Rodu Sivega volka Ljubljana** so zimovali ravno nekje vmes, v Bohinju.

Ostanimo še trenutek v okolici Julijskih Alp in omenimo **Rod bistrških gamsov Kamnik**, ki je zimovanje organiziral v koči na Gozdu pod Vrščicem, **Rod soških mejašev Nova Gorica** pa je odšel v Možnico, še malo naprej od Bovca.

Zimovanjeee! Foto: RPEJ Zagorje ob Savi

Večina rodov, tudi že omenjeni, je izbrala lokacije relativno blizu domačim krajem, kar je razumljivo, saj je večina zimovanj trajala le nekaj dni. **Rod Odporne želve Anhovo** je izbral Čepovan, **Rod kranjskega jegliča Spodnja Idrija** pa Šebrelje nad dolino Idrijce. **Rod Lilijski grič Pesje** je na koroškem koncu šel v Libeliče, člani **Rodu koroških jeklarjev**

Ravne na Koroškem pa so zimovali v svojem domu na Obretanovem.

Rod bistre Savinje Šempeter je šel v pohorski konec, v Skomarje, **Rod II. grupe odredov Celje** pa na Goro Oljko nad Šmartno ob Paki. Kranjčane so pritegnil bližnji hribi, tako je **Rod stražnih ognjev Kranj** organiziral zimovanje na Gozdu pod Kriško goro, **Kokrški rod Kranj** pa na Trsteniku.

Predvsem rodovi iz osrednje Slovenije so, morda v iskanju nekaj več narave, odšli malo dlje. **Rod Tršati Tur Ljubljana** je odšel v Šebrelje pri Idriji, **Rod Močvirski tulipani Ljubljana** v Marindol, **Rod mlinskih kamnov Radomlje** na Slivniško Pohorje, **Rod Srnjak Logatec** pa v Cerkno. Kar daleč so se

Pustni krofi. Foto: RSR Ilirska Bistrica

odpravili tudi taborniki **Rodu Sivi dim Krško**, in sicer na Mačkovec pri Postojni. Zimovanj so se udeležili tudi taborniki **Rodu Polde Eberl Jamski Zagorje ob Savi** in **Rodu gorjanskih tabornikov Novo mesto**.

Ne pozabimo, da je bilo nekaj zimovanj izpeljanih že decembra in januarja, nekaj pa je načrtovanih še za marec. Verjamemo, da je kakšno zimovanje tudi ušlo našemu pregledu, ker iz vseh rodov nismo dobili informacij; in morda celo kakšno od zgoraj navedenih ni bilo izpeljano. Žal je bilo nekaj zimovanj odpovedanih, tudi zaradi premajhnega števila prijav, kar je resno opozorilo za vodstva teh rodov.

Letošnja zimovanja je zaznamoval kar hud mraz, na srečo pa je vsaj v tem obdobju bilo na večini lokacij tudi dovolj snega (ali je celo v času zimovanja snežilo) za prave zimske aktivnosti, od kepanja in izdelave snežakov do sankanja in drsanja.

Zimovanje RJZ Velenje. Foto: Barbara Kelher

Poseben čar je mnogim zimovanjem dal tudi pustni čas, ki je le še poudaril taborniško kreativnost, na primer skozi izdelavo mask. Nekaj več o tem, kaj se je na posameznih zimovanjih dogajalo, si preberite v rubriki Od rodov.

Zimovanje RKJ Ravne na Koroskem. Foto: Rok F.

Širokih nasmehov

Pustu so z rajanjem pomagali preganjati zimo taborniki **Rodu modrega vala Trst - Gorica**, **Rod svobodnega Kamnitnika Škofja Loka** je izdeloval maske na nočnem pustovanju, v **Rodu snežniških ruševcev Ilirska Bistrica** pa so GG-ji pekli krofe, starejši pa pice.

Taborniki **Kokrškega rodu** so 8. februarji šli po sledih Prešerna po Kranju, v **Rodu tabornikov Topolšica** so se z izdelavo ladjic s svečkami že pripravili na Gregorjevo, **Rod Pusti grad Šoštanj** pa se je zabaval na čajanki. Šoštanjčani so izpeljali tudi zaprisego novih članov, prav tako Rod Podkovani krap Ljubljana.

Pustno rajanje. Foto: RMV Trst-Gorica

RGT Novo mesto se je z GG-ji za vikend preselil v srednji vek, **Sivi volki** so pripravili nočno strateško igro za GG v centru Ljubljane, vodstvo **Rašiškega rodu Ljubljana** pa je ob pomoči **Snežniških ruševcev** ponoči le našlo kočo v Črnem dolu in izpeljalo motivacijski vikend. Za zanimivo tekmovanje je poskrbel **Rod Bičkova skala Ljubljana**, ki je organiziral pikado turnir, zmagala sta tekmovalca iz **Rodu Rožnik**.

Podkovani krapji na kopanju. Foto: Rok Pandel

Gori, doli, naokoli

Taborniki pač ne moremo biti na mestu. **RSD Krško** je organiziral pohod na Lisco, **RBG Kamnik** obisk Železne jame, taborniki **RKJ Ravne na Koroškem** so starši in prijatelji odšli na nočni pohod na Obretanovo, v **RLA Grosuplje** so izdelali bakle in se ponoči odpravili na Boštanjski grad, v soju bakel pa so hodili tudi **RKJ Spodnja Idrija**.

Rod Rožnik Ljubljana je odšel na rodov izlet v zasneženi Maribor, v Laško pa so odšli na kopanje **Podkovani krapji** ter **Sivi volki**, slednji so obenem izpeljali še orientacijo. **RGT Novo mesto** je za svojo GG ligo izpeljal orientacijo in fotoorientacijo, učno uro za samostojno orientacijo so pripravili **Močvirski tulipani**, **Rod dveh rek Medvode** pa je GG-je in PP-je poslal na nočno orientacijo.

Seveda nismo pozabili na zimske aktivnosti. Na smučanje v Bohinj so se **RSR Ilirska Bistrica** februarja odpravili kar dvakrat za več dni, v **RLG Pesje** so z GG-ji odšli na zimski bivak, z MČ-ji pa na sankanje. Taborniki **Rodu svobodnega risa Kočevje** so se na zimskem rajanju na snegu kepali in sankali, **Koroški jeklarji** so v sankanju tekmovali, **Četa Divji volk Škale** je raje izbrala drsanje, **Podkovani krapji** pa ledno plezanje.

Aprilski Tabor

Prispevke in informacije za aprilsko številko Tabora zbiramo na naslovu revija.tabor@gmail.com. Uredništvo si pridržuje pravico do presoje o objavi in krajšanju prispevkov. Rok oddaje člankov je 30. marec!

Uredništvo

Fotka meseca

Gozd, v milni mehurček ujet. Zimovanje Rodu Stane Žagar mlajši na Pokljuki. Foto: Žan Kuralc

Motiviranje snežaka. Foto: RaR Ljubljana

Nove moči

Začetek leta je v mnogih rodovih čas za občne zборе, marsikje imajo nova vodstva, ki jim želimo uspešno delo. V RKJ **Sežana** so ustanovili novo **Četo črnega bora Divača**, v RPG **Šoštanj** pa novo **Četo Petrovče**. V zadnjem času skoraj vsak mesec izvemo za ustanavljanje novih čet in rodov, kar je za taborništvo zelo spodbudno!

Novice pripravlja uredništvo Tabora in predstavljajo pregleden izbor taborniškega dogajanja v preteklem mesecu. Sestavimo ga iz informacij, ki jih dobimo od rodov in ki jih sami izbrskamo na vaših spletnih straneh. Za čim bolj točne podatke vabimo rodove, da nam na naslov revija.tabor@gmail.com sami pošljete kratko informacijo, kaj ste počeli v preteklem mesecu. Zelo bomo veseli tudi fotografij.

Še vedno ste vabljeni, da sami napišete kratko novico za rubriko **Od rodov** (do 1000 znakov s presledki), ki jo bomo po lastni presoji objavili glede na razpoložljiv prostor v reviji.

Gremo v gozd!

Besedilo: dr. Simona Strgulc Krajšek

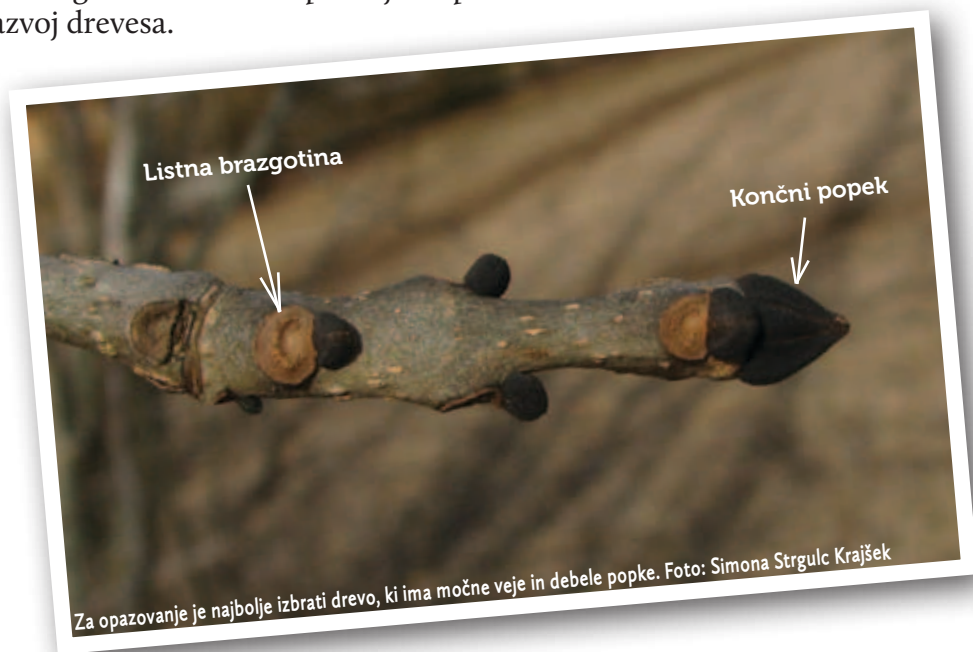
Še malo, pa bo konec zime. Tudi največji ljubitelji snega in zimskih radosti se marca veselimo prihoda toplejših, svetlejših in zeleno obarvanih dni. Pričakajmo letošnjo pomlad v gozdu!

Spomladanski gozd. Foto: Simona Strgulc Krajšek

Iz česa spomladi na drevesu zrastejo novi listi?

Z vodom si v gozdu izberite še neolistano drevo, ki ima veje tako nizko, da jih lahko opazujete. Na vejici poiščite mesta, kjer so prejšnje leto izraščali listi. Iz česa bodo pognali novi listi? Ali bodo zrasli na istih mestih, kot lani? Ali na vejici opazite popke? Kaj se bo razvilo iz njih? K izbranemu drevesu se vračajte vsak teden in opazujte, kaj se z vejico dogaja. Če želite, lahko vejico ob vsakem obisku narišete ali fotografirate in tako spremljate spomladanski razvoj drevesa.

Nasvet: Ker so cvetovi dreves pogosto visoko u krošnjah in zato nedostopni, jih najlažje opazujemo u gozdu, ki raste na pobočju, ali pa na gozdnem robu.

Za opazovanje je najbolje izbrati drevo, ki ima močne veje in debele popke. Foto: Simona Strgulc Krajšek

Iz česa zraste drevo?

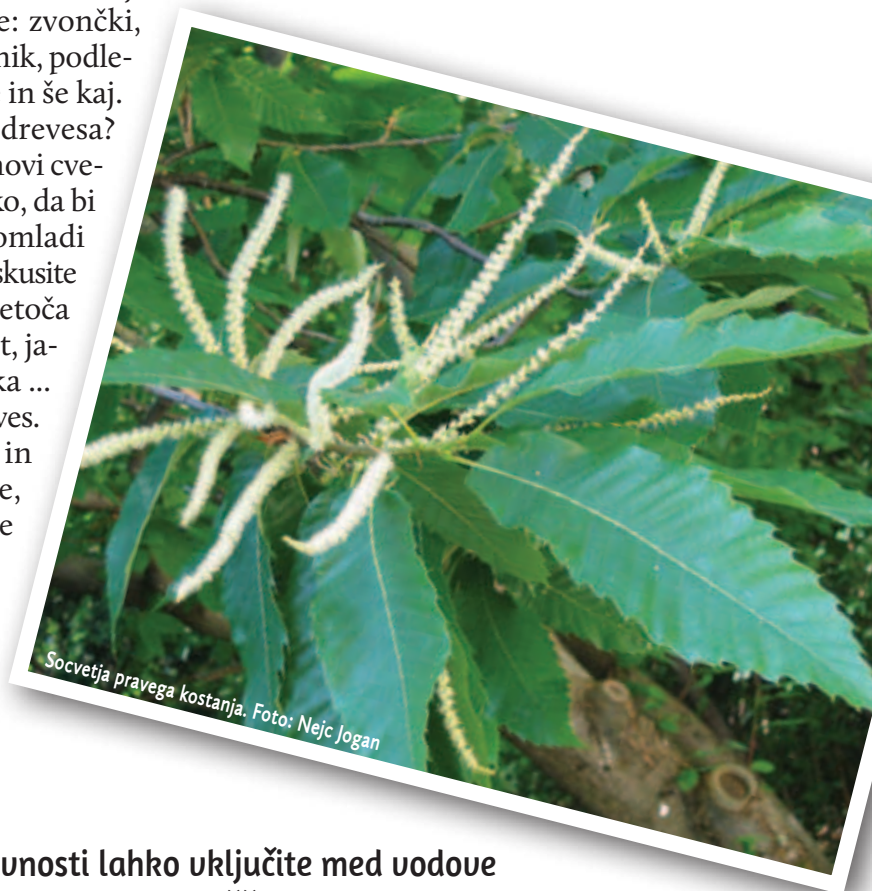
Na gozdnih tleh pod hrastom, bukvijo, pravim kostanjem, javorom ali katerim drugim drevesom z vodom poiščite mlade rastline – potomce velikega drevesa, pod katerim stojite. Oglejte si njihove liste. So enaki kot listi »odraslega« drevesa? Iz česa so zrastle ta mlada drevesca? Previdno razgrnite listje okoli drevesc in poiščite ostanke plodov, iz katerih so pognala. Koliko mladih drevesc lahko naštejete pod enim drevesom? So nove rastline zrastle prav iz vseh plodov tega drevesa? Kaj meniš, koliko izmed njih jih bo preživelo in se razvilo v odraslo drevo?

Kostanj je plod, ki vsebuje eno seme, v katerem se že skriva mlada rastlinica pravega kostanja. Ilustracija: Vesna Boštjančič

Ali gozdna drevesa cvetijo?

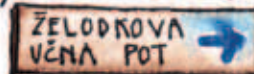

Spomladi na gozdnih tleh zacvetijo mnoge čudovite rastline: zvončki, trobentice, jetrnik, pljučnik, podlesne vetrnice, teloh, tevje in še kaj. Ali cvetijo tudi gozdna drevesa? Seveda cvetijo, samo njihovi cvetovi so navadno previsoko, da bi jih opazili. Z vodom spomladi večkrat obiščite gozd in poskusite poiskati, kako je videti cvetoča bukev, kako cvetoči hrast, javor, pravi kostanj, smreka ... Oglejte si cvetove teh dreves. Ali so ti cvetovi barviti in lahko opazni? Ugotovite, ali jih obiskujejo žuželke ali pa jih sprašuje veter.

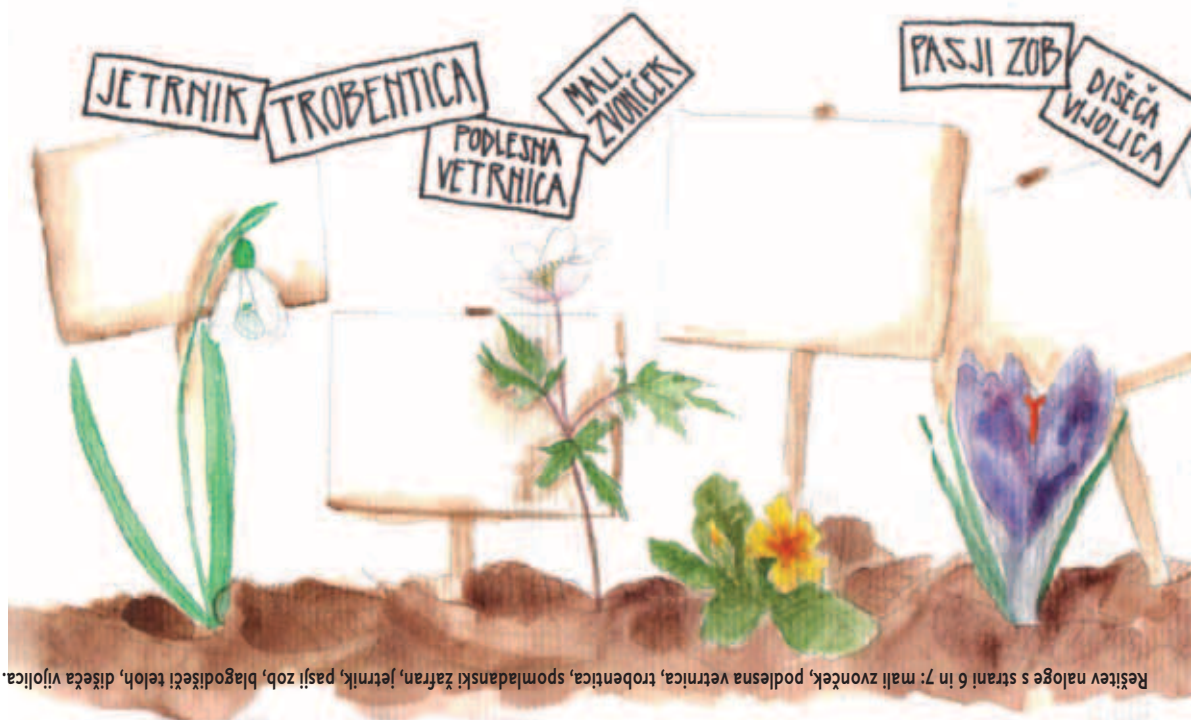

Socvetja pravega kostanja. Foto: Nejc Jogan

Opisane dejavnosti lahko vključite med vodove aktiunosti pri opravljanju veščine Prijatelj gozda.

 JE SKOPNEL, JE PRIČELO
 POMENILO, DA JE KONEC S SESTANKI
 V BLIŽNJEM IN GA RAZISKOVALI!
 NA PRAV POSEBEN SPREHOD, SAJ BODO
 ZA OSTALE MŽ IZ NJIHOVEGA RODU.
 VEČ , IZ KATERIH SO NATO
 1., KI PRAVI ŽELODKOVA
 VĚNA POT , OB PA
 NE BI OSTALI IZGUBILI. NATO
 NAPISANIM IMENOM POMLADANSKE
 S SEBOJ VZAMEJO ŠE VSAK SVOJE
 KRATEK OPIS . JIM LAHKO PRI

MOŽNEJE GRETI... TO JE ZA V . SPET SE BODO IGRALI DANES JIH VOTNICA LENKA PELJE V TAM PRIPRAVILI » UŽENO « ŽE NA PREJŠNJEM SESTANKU SO . TAKOJ ZA POSTAVIJO POSTAVIJO ŠE NEKAJ   , DA SE VSAKEMU DODELI Z KI JO MORAJO POISKATI IN OZNAČITI. , DA BODO NA *abc* TEM POMA GAŠ?

O kurjenju ognjev

Besedilo in slike: Mojca Galun

Vse tabornike družijo tudi naša ljubezen do ognja. Kaj pa je lepšega kot sedeti zvečer ob tabornem ognju in si na njem speči kako hrenovko in nekaj twista (čepatov)? A velikokrat pozabimo, da je ogenj lahko ob nepazljivosti zelo nevaren. Pred leti sem bila priča, ko je v ognju pristala klopca, z njo pa tudi speči tabornik. Gledalcem je to izpadlo zelo smešno, nesrečnik pa je bil vesel, da jo je odnesel le z lažjimi opeklinami.

Zakurimo ogenj

Preden zakurimo ogenj, moramo izbrati primeren prostor. Najbolje je, če uspemo najti neko naravno zaščito, kot sta podrto drevo ali večja skala. Če ne najdemo ničesar primernega, lahko iz sušic izdelamo leseno ogrado, ki bo naš ogenj zaščitila pred vetrom. Ne smemo pozabiti odstraniti listja in ostalih gorljivih stvari, še posebej, če smo na odprtem. Ker imamo radi lepo neokrnjeno naravo in jo želimo ohraniti tako, pred kurjenjem izkopljemo zgornji del trave in zemlje (približno 10 cm) in ga ob koncu kurjenja vrnemo nazaj.

Pozimi imamo malo več dela, saj moramo odstraniti sneg, priporočljivo pa je, da ognjišče dvignemo. To lahko naredimo z večjimi, čim bolj ploščatimi kamni ali pa za podlogo uporabimo sušice. Nato moramo nabrati dovolj materiala, ki nam bo služil kot gorivo (raje naberi kakšno vejo več, kot da ti jih tik pred koncem zmanjka). Pred padavinami lahko ogenj zaščitimo tako, da nad njim zgradimo zasilno streho iz svežih vej. Paziti pa moramo, da nam ne zagori, če je postavljena nizko nad ogenj.

V snegu ali dežju nabiramo material tam, kjer rastejo drevesa bolj skupaj. Za netivo uporabimo suho dračje, ki ga naberemo pod gostimi krošnjami. Ogenj lahko zakurimo na več načinov: s pomočjo vžigalic ali vžigalnika, kresila. Lahko pa se malo bolj potrudimo in ogenj zanetimo z lupo ali pa po indijansko uporabimo lok.

Pogasimo ogenj

Za ogenj potrebujemo tri stvari: kisik, izvor toplote (po domače iskro) in gorljivo snov (dračje, les ...). Kadar želimo ogenj pogasiti, moramo eno od teh treh stvari odstraniti. Pri vročem olju, ki se je vnelo na ponvi, najlažje odvezamo kisik, tako da ponev pokrijemo s pokrovko. Primer gašenja z ohlajevanjem bi bilo gašenje ognja z vodo.

Vsekakor je najboljšo, da kurimo neke ob vodi, s katero lahko najlažje pogasimo ogenj. Če v bližini nimamo vode, moramo s seboj vedno prinesiti tudi dovolj vode za gašenje. Dober nadomestek za vodo je pesek, ne pa tudi zemlja, ki ogenj le zaduši, iz česar lahko nastane podtalni požar.

Podtalni požari najpogosteje nastanejo kot posledica talnih, ki so prešli v podtalni požar. Pogoj za takšen požar so dokaj suha tla, velika količina humusnega materiala. Ti požari za razliko od ostalih ne potrebujejo veliko dodatnega kisika za gorenje. Humusni material namreč že vsebuje veliko zraka in ne potrebuje dotokov svežega zraka.

Vodniki: na večdnevnih akcijah izvedite "preplah" in preverite, koliko časa vaši člani potrebujejo, da evakuirajo prostor!

Prižiganje ognja z lupo

Potrebuješ: lupo, suho listje (ali papir) in sonce

Naberi nekaj suhih listov.

Z lupo ujemi sončne žarke, tako da se na listih pojavijo skoncentrirani v majhni piki. Malce se poigraj, da bo pika čim manjša.

Bodi potrpežljiv, traja lahko več minut, preden zagori. Pomagaš si lahko z lahnim pihanjem.

Foto: Žan Kuralt

Kako specialisti pionirstva zakurijo ogenj na zimskem bivaku, si oglejte v videu na povezavi <http://www.dnevnik.si/video/7543>.

Kurjenje in gašenje ognja sta del aktivnosti za GG večšino Čuvaj ognja. Z vodom opravite večšino in si prislužite nov našitek.

Topolška banda

Besedilo: Jona Mirnik

Foto: Polona Krenker

Topolška banda! Le kdo še ni slišal zanjo? Znana je po tem, da na tekmovanjih dosega odlična mesta, da je pri bedarijah vedno zraven, predvsem pa, da se ima vedno fajn. Njeni člani priznavajo, da brez vodnic, ki si želita, da so vedno še boljši, ne bi šlo. Vse sprejmejo za izziv in vedno znova pokažejo, da lahko dosežejo vsak zastavljeni cilj!

Taborniki smo, ker ... si največji frajer, če zakuriš ogenj z eno samo vžgalico. Ker se vse punce zagledajo vate, če zaigraš ta hudo pesmico na kitaro. Ker si kul, če znaš poviti roko in izpuliti ceka (klop op.p). Ker je fajn delati z mlajšimi in ker je fajn, da se vedno naučiš kaj novega. In ker je življenje v naravi vrhunsko!

Pri tabornikih najraje ... hodimo na tekmovanja in dosežemo prva mesta.

Naši največji dosežki: Začelo se je s 1. mestom na ŠLKTb. Veliko nam pomenijo 3. mesto na ZNOTu, ki je bilo prvo tekmovanje na državnem nivoju in končno naše 1. mesto na GSJ! Pa seveda 10. mesto na ROTu. In to v konkurenci PPjev, čeprav še vedno nosimo zelene rutice! Aja, pa tudi na državnem mnogoboju smo lani zmagali. Na tekmovanjih se imamo res fajn!

Naši vodnici sta ... zakon! Jona je stroga, a ima orientacijske in topo stvari v malem prstu. Pia pa je vedno za akcijo in res ve, kako delati z mlajšimi. Skupaj smo najboljši!

Naša najljubša dogodivščina je ... Ribno!

Pohodni tabor ... je zakon! Kaj je lepšega, kot mi vsi skupaj, bedarije, ogenj in zvezde. No, pa skice tudi morajo biti!

Naj rodova akcija ... je bil mnogoboj, kamor smo šli res skoraj vsi. In dosegli odlične rezultate.

Naj igra ... je scoutspeed, povsod gre z nami!

Naj hrana ... so naši specialni čevapčiči iz Ribna in naš golaž na ROTu. Pa seveda kobilice v kruhu in napol pečen tvist. Brez tega pač ne gre!

Naš moto: Mi mammo se fajn, če vam prav je al ne!

Biti tabornik pomeni ... vse!

Legenda je ... Sine! In naš RTT (za vse organizatorje tekmovanj: Topolška banda je iz Rodu tabornikov Topolšica)!

V prihodnosti bomo zmagali na ROTu in NOTu, dobili še več veščin, znanj, pa še odlični vodniki bomo!

Čakajoč na klic z dobro novico

Besedilo: Barbara Bačnik - Bača,
fotografija: Nace Kranjc

Vsak dan jo vedno znova opomni, da mora ceniti vse, kar ima. Pri vsem, kar počne, spodbuja pozitivno razmišljanje in usmerjenost k rešitvam. Opomnite se, da že malo dobre volje in želje po rešitvi probleme kmalu naredi rešljive, pravi tabornica Mojca.

Mojca Volk (RKJ Sežana), socialna delavka

Kako in kdaj se je začela tvoja taborniška pot?

Moja taborniška pot se je začela v 2. razredu osnovne šole, ko me je oče pred poletjem vprašal, ali bi se pridružila tabornikom. Takoj sem bila za in s prijateljico sva nekaj poletij preživeli s taborniki rodu Mladi bori Ajdovščina. Takrat so bili namreč taborniki v Sežani ravno v "mirovanju".

Kaj si vedno sanjala, da bi rada postala?

Od majhnega sem si želela postati učiteljica. Svoje igrače sem vedno postrojila v vrsto ali razred in tako se je ura pouka lahko začela. Svoj trenutni poklic sem izbrala šele v četrtem letniku srednje šole.

Kaj si po izobrazbi in katera šola ti je ostala v najlepšem spominu ter zakaj?

Po izobrazbi sem univerzitetna diplomirana socialna delavka. V najlepšem spominu mi je zagotovo ostala fakulteta. Vsebine na fakulteti so mi bile pisane na kožo. Bil pa je to tudi najlepši čas, zaradi studentskega življenja, ki sem ga delila s prijateljicami tabornicami.

Katere kompetence te odlikujejo?

Sem praktična, potrpežljiva, konkretna in pozitivno naravnana. Delam z ljudmi s težavami v duševnem zdravju in menim, da je pri mojem delu najbolj pomemben način, kako se uspeš ljudem približati. Raznolike funkcije in vloge, ki sem jih v svojih taborniških letih preizkusila, so mi zagotovo dale dobro podlago za uspešno opravljanje tega dela.

Kako je taborništvo vpleteno v tvoje delo, službo?

Ustvarjalnost, spodbujana pri tabornikih mi pride prav pri iskanju vedno novih individualnih rešitev za posameznikovo stisko. Timsko delo je nujno pri sodelovanju in povezovanju z različnimi službami, s svojci in s sodelavci. Organizacijske spretnosti mi pomagajo pri organizaciji časa in pri izdelavi načrtov pomoči ljudem, ki jih obiskujem. Prav mi pride celo poznavanje orientacije, ko se podajam na nove terene in si iskanje hiše olajšam s pogledam na zemljevid.

Kateri del tvojega poklica oziroma službe ti je najbolj in kateri najmanj pri srcu?

Zaposlena sem na centru za socialno delo, a moje delo poteka

pretežno na terenu z obiskovanjem ljudi na njihovih domovih. Všeč mi je, ko se na krasen sončen dan vozim po skoraj prazni cesti, ko se ljudje nasmehnejo, ko me zagledajo na vratih in me sprejmejo v svoj dom in ko dobim telefonski klic z dobro novico. Najmanj pri srcu pa mi je birokratski del.

Kako se ponavadi začne tvoj delovni dan?

Zjutraj me v pisarni najprej pozdravi naša službena muca, sledi branje pošte in jutranji klepet s sodelavci ob skodelici kave. Pogledam na koledar, kaj me čaka, zapišem, kar sem počela dan prej, ura ni več tako zgodnja in lahko se odpravim na svoj prvi obisk tistega dne.

Česa si želiš v prihodnosti na področju svojega dela?

Želim si, da bi bilo več podpore namenjene tudi svojcem oseb s težavami v duševnem zdravju. Prav tako si želim, da bi ti ljudje imeli več možnosti za zaposlovanje na posebej prilagojenih delovnih mestih. Dolgotrajna finančna stiska je namreč prepogosto spremljajoča problematika ljudi, ki jih obiskujem.

Lucerna (Medicago sativa)

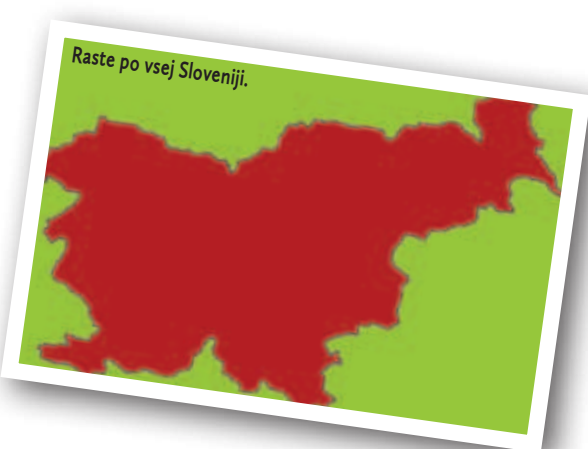
Lucerna je trajna, deteljam podobna rastlina. Steblo je močno razraslo, korenine imajo močno razvit koreninski sistem. V višino zraste od 25 cm do 50 cm ali tudi višje, odvisno od rastišča. Rastlina raste po vsej Sloveniji. Divje rastočo lucerno najdemo na travnikih, kmetje pa jo sejejo tudi po poljih za krmo živali.

Listi so močno zelene barve, so enako dolgi kot peclji. Sestavljeni so iz treh ovalnih, narobe jajčastih lističev. Srednji listič je daljši od stranskih. Pri dnu listnega peclja sta razvita drobna, ozka in koničasta prilista. Cvetovi so izrazito vijoličasti. Razvijejo se v mesecu maju in cvetijo do konca septembra. Cvetovi so združeni v gosta grozdasta socvetja, plod je spiralno zvit strok.

Učinkovine: vitamini C, B₁, B₂, D, E, K in P, kalij, kalcij, fosfor, magnezij, mangan, surova vlakna, holin, grenke snovi, voda, ogljikovi hidrati, maščobe.

Uporabnost: mladi listi in stebelni vršički so zelo hranljiv nadomestek za špinačo, sušeno in zmleto lucerno so včasih dodajali moki za peko kruha, uporabna je tudi za spomladanske solate.

Zdravilnost: odvaja vodo, čisti ledvice in mehur, pri sladkorni bolezni.

Lucernina juha

Potrebujemo: 6 dag masti, 1 čebulo, 2 krompirja, 4 pesti grobo sesekljanih prevrelih lucerninih listov, jušno zelenjavo, sol, 1 jedilno žlico kisle smetane.

Priprava: Sesekljano čebulo in na kocke narezan krompir prepražimo na masti, dolijemo vodo in dušimo do mehkega. Dodamo lucernine liste in zalijemo z vodo, v kateri smo predtem skuhalih jušno zelenjavo. Ko prevre, dodamo kisló smetano, dobro premešamo in solimo po okusu.

Lucernina prikuha

Potrebujemo: 0,5 kg lucerninih mladih listov, 1 jedilno žlico masti ali olja, 1,5 žlice moke, sol, poper, mleko, 3 stroke česna.

Priprava: Lucernine liste dobro operemo, odcedimo in kuhamo v slanem kropu približno pet minut. Odcedeno prelijemo s hladno vodo. V vročo mast zamešamo moko, jo prepražimo, da lepo zarumeni, zalijemo z enakim delom vode in mleka. Dodamo sol, poper in gosto pokuhamo. Na koncu dodamo prekuhane in drobno narezane lucernine liste in drobno narezan česen ter kuhamo še pet minut.

Besedilo: Primož Kolman

Mars viden celo noč

Mars bo v začetku marca v opoziciji s Soncem, kar pomeni, da bo viden celo noč. Lahko bi rekli, da so Sonce, Zemlja in Mars poravnani v liniji. To je hkrati tudi obdobje, ko se Mars na svoji poti okoli Sonca najbolj približa Zemlji. Je torej največji, najsvetlejši in sploh naj - spleča se ga pogledati! Planeta Mars ne bo težko najti. Zvečer se nahaja na jugovzhodnem delu neba in je zelo očiten. Okoli polnoči ga najdemo na jugu, proti jutru pa na jugozahodu. Izdaja ga značilna rdeča barva, zdaj pa je še med najsvetlejšimi objekti na nebu. Nahaja se med zvezdami Leva, Luna pa se mu bo najbolj približala na dan žena.

Mars, rdeči planet. Vir: Wikimedia Commons

Orionova meglica skozi teleskop. Vir: Wikimedia Commons

Kaj je na nebu?

Poleg večini najbolj znanega Velikega voza, ki sicer ni samostojno ozvezdje, ampak del večjega ozvezdja Veliki medved, spomladi najdemo na nebu še nekaj drugih znanih ozvezdij. Leva, kjer se nahaja Mars, smo že omenili, vidna sta tudi Dvojčka s svetlima zvezdama Poluksom in Kastorjem. Na jugozahodu je Orion, ki v sebi skriva najlepšo meglico neba, o njegovih sedmih zvezdah pa je pela že Marjana Deržaj. Potem je tu še Sirij, najsvetlejša zvezda neba.

Nikakor pa ne pozabite na marčevski šov najsvetlejših planetov Venere in Jupitra, ki se bosta srečala v sredini meseca. V konjunkciji bosta 15. marca, opazujemo ju lahko zvečer na zahodnem delu neba.

Orionova meglica skozi daljnogled. Vir: Wikimedia Commons

Večerno nebo v marcu, pogled proti jugovzhodu. Kot izziv je označena Orionova meglica. Jo najdete na nebu? Uporabite daljnogled ali teleskop!

Rezanje brez napora in varnost

Besedilo in fotografije: Tomaž Sterniša

Tokrat bom opisal, kako varno in čim bolj brez napora nož uporabljamo v naravi. Opozoril bom tudi na najbolj pogoste napake, ki se jim s pravilno uporabo noža lahko izognemo. Nož je orodje, ki pri delu zahteva zbranost in pozornost, da ne poškodujemo sebe ali prisotnih.

Kako držimo nož? Vsak ve, da nož običajno primemo za ročaj, tako da je rezilo obrnjeno navzdol, stran od roke (Slika 1a). To je pravilen in varen način, ki zagotavlja uspešno delo s čim manj vloženega napora. Sam veliko uporabljam tudi prijem, pri katerem je rezilo noža obrnjeno navzgor, proti roki (Slika 1b). Ta prijem omogoča uporabo večje moči tudi pri bolj natančnem rezanju. Noži z ročaji, ki omogočajo prijem samo na en način, na primer ročaji z močno izraženimi utori za prste, so zaradi omejenih možnosti uporabe manj primerni za tabornike.

Nekatere skavtske organizacije v svetu priporočajo način rezanja, prikazan na Sliki 2a kot osnovni način za varno rezanje. Tega načina običajno ne uporabljam, ker je telo v nenaravnem položaju, obrnjeno v stran. Roko z nožem pregibamo v komolcu, kar zmanjša moč rezanja, hkrati pa nož ob zdrsu "odleti" precej stran od telesa, kar je lahko nevarno za prisotne. Boljši način je prikazan na Sliki 2b, kjer je roka, s katero držimo nož, iztegnjena (ravna od rame do zapestja) in miruje, premikamo pa roko (v smeri puščice), ki drži palico ali kar pač režemo. Ker držimo nož s stegneno roko, tudi pri zdrsu "odleti" zelo malo in v prostor,

kjer je varno. Položaj na Sliki 2c je še nekoliko boljši, saj iztegnjeno roko z nožem prislonimo ob stegno in tako še bolj omejimo gibanje noža, rezanje pa je bolj učinkovito in pod nadzorom.

Zelo učinkovit in varen je način rezanja, prikazan na Sliki 3. Nož primemo z rezilom, obrnjenim navzgor (Slika 1b). Režemo pred seboj, z rokami skrčenimi v komolcih in oprtimi ob telo. Pri nespremenjenem položaju rok premikamo samo ramena (vstran in nazaj, glej puščice na Sliki 3). Takšno rezanje je veliko manj naporno, kot rezanje "iz komolca", saj režemo z večjo močjo in bolj učinkovito, kar pomeni, da delo opravimo v krajšem času in varno. Zelo pomembno

pa je, da pri tem načinu vedno režemo z rezilom nad palico in stran od telesa (rdeča puščica na Sliki 3a). Sicer se pravilen prijem ponuja kar sam, a opozorilo ni odveč, saj bi bilo ob zdrsu rezilo pri rezanju z nožem pod palico obrnjeno proti telesu, gibanje noža pa usmerjeno v bližino glave in vrata.

Opisana načina rezanja uporabimo takrat, ko ni potrebna velika natančnost in ko želimo delo opraviti hitro. Na Sliki 4 pa je prikazan postopek izdelave količka za bivak, kjer osnovno tehniko rezanja zaradi potrebne natančnosti nekoliko prilagodimo. Kot vidite, pri delu uporabimo oba prijema noža, prikazana na Slikah 1a in 1b. Kjer je le mogoče, si pomagamo s pritiskanjem palca na hrbet rezila. Tako režemo močnejše, z manj vložene energije in bolj nadzorovano. Najprej zarezemo okrog palice v eni smeri (Sliki 4a, b), nato pa še v drugi smeri (Slika 4c). To ponavljamo toliko časa, da palico lahko zlomimo in vrh poravnamo (Sliki 4d, e). Na tem mestu je treba opozoriti na Sliko 4c, ki prikazuje eno bolj pogostih napak neizkušenih

uporabnikov, ki rezilo usmerijo preveč v smeri roke, s katero držimo palico. Ko nož zdrsne, je poškodba skoraj neizogibna. Napaki se izognemo, če palico obrnemo in vedno režemo v smeri stran od sebe. Zarezo za vrv naredimo tako, da najprej s krožnim gibanjem zarezemo pravokotno v palico (Slika 4f, puščica), nato pa pod kotom izrežemo les do zareze. Postopek ponavljamo, dokler nismo zadovoljni z delom (Sliki 4g, h). Na spodnji strani palico ošilimo in količek je narejen. Tako natančno, kot je prikazano na Sliki 4i seveda ni treba šiliti, slika je le še en prikaz natančnega dela s pomočjo palca.

Še nekaj pogostih napak pri uporabi noža v naravi. Preden začnemo uporabljati nož, moramo preveriti, da režemo stran od sebe in da noben del našega telesa ni na poti nožu v smeri rezanja, kamor nož lahko zdrsne. To je še posebno pomembno ko režemo sede ali kleče, saj lahko pri globlji ureznini na stegnu poškodujemo večje arterije, to pa je zelo resna poškodba (Slika 5a). Do hujših poškodb lahko pride tudi pri nepazljivem delu s konico noža (Slika 5c, d). Sicer pa se neprevidni taborniki največkrat urežejo v prste (lastne izkušnje). Med najpogostejše poškodbe prstov sodita ureznina v palec (Slika 5f), ki se ji lahko izognemo tako, da palec postavimo nekoliko stran od smeri rezanja (Slika 5e). Prav tako je pogosta poškodba tudi ureznina zaradi zdrsa noža pri lupljenju lubja v napačno smer (Slika 5b).

Vprašanja in predloge lahko pošljete na mail tomster958@gmail.com.

Ekološka izvidnica

Besedilo: Miha Bejek in Tadej Pugelj - Puggy

Med spomladanskim pospravljanjem taborniške skrinje smo v njej našli na četrto stoletja star projekt Zveze tabornikov Slovenije, imenovan Ekološka izvidnica. Če je množična akcija Očistimo Slovenijo v enem dnevu svoj navdih črpala iz podobnega estonskega primera, pa je ideja o pomoči prostovoljcev pri popisu divjih odlagališč odpadkov, na kateri temelji Očistimo Slovenijo 2012, pravzaprav reciklaža taborniške ideje. In seveda, reciklaža je dobra!

Prvi ekološki izvidniki. Foto: arhiv Tabora

Leta 1986 je v Zvezi tabornikov Slovenije začela delovati komisija za varstvo okolja, katere namen je bil tabornike "vključiti v boj za človeka vredno prihodnost", najpomembnejša akcija pa je bila Ekološka izvidnica. Glavni motor izvidnice je bil **Jernej Stritih**, akcijo pa je močno podpirala tudi revija Tabor. Stritih je bil redni sodelavec revije, ki je pisal o ekologiji in o varstvu okolja za boljšo prihodnost, kar je bilo tedaj za slovenski in jugoslovanski prostor skoraj pionirsko delo.

Z akcijo smo taborniki začeli sistematično vzgajati člane z namenom dviga zavesti o varstvu okolja in poznavanja nevarnosti onesnaževanja. Prva dejavnost je bilo popisovanje odlagališč odpadkov, ki je bilo tedaj slabo nadzorovan pojav onesnaževanja. Kako so se lotili dela? Jernej Stritih je v Taboru (oktober '86) zapisal: "Ekipe, podobne tistim za mnogoboj, naj bi na terenu iskale odlagališča. Pri tem naj bi izpolnjevali posebne obrazce in risali krokijske večjih odlagališč. V obrazce naj bi vpisovali podatke o položaju, velikosti, stanju odlagališča, o bližini naselja, ogrožanju okolja, onesnaževalcu itd." Akcija je tako popestrila redni program; orientacija in risanje skic pa sta dobila širšo družbeno koristnost. Danes za popis uporabljamo GPS in fotoaparati ali pa kar mobilni telefon - zato naše taborniške spretnosti pridejo nekoliko manj do izraza.

Novembra 1986 je bilo izvedeno prvo usposabljanje in poskusni popis v Bizoviku, kjer so popisali kar 1200

kubičnih metrov odpadkov. Programska komisija se je tudi dogovorila, da bo vsak ekološki izvidnik dobil poseben znak, ki ga bo kot znak službe nosil na kroju.

Naslednje leto sta se akcije prva lotila **Odred Jezerska ščuka Cerknica**, ki je popisal odlagališča v Begunjah pri Cerknici, in **Odred puntarjev Tolmin**, ki je popisal tolminski konec. In ne se čuditi, že leta 1987 je Ekološka izvidnica izdelala računalniški program za obdelavo odlagališč po Sloveniji. Leta 1988 se je omenjenima odredoma pridružil še **Odred Mlinski kamni Radomlje** in na skupnem posvetu so naredili širši načrt.

Ekološka izvidnica je v programu zastavila tri glavne dejavnosti:

- popis odlagališč odpadkov,
- raziskavo Ekologija tabora, ki je preučevala, kakšen vpliv na okolje imajo tabori (in kasneje dala danes skoraj samoumevne smernice za taborjenja),
- projekt Zdrava zabava, ki je spodbujal zabavo brez cigaret in alkohola (ja, tudi projekt "Z glavo na zabavo" ni za tabornike nič novega).

Napredek je bil počasnejši od želenega;

tudi tedaj se je zanimalo pri podpori logistično zahtevnega, čeprav za državo pomembnega projekta, in celo pri zagotavljanju dovolj natančnih zemljevidov - ti so bili v Jugoslaviji namreč vojaška skrivnost! Kljub temu so ob trdni volji v prihodnjih letih sledila številna usposabljanja in popisovalne akcije.

Prvi popis. Foto: arhiv Tabora

V reviji Tabor je Ekološka izvidnica avgusta 1989 zapisala: "Največ smo našli neurejenih splošnih in občasnih odlagališč, najmanj pa urejenih in tovarniških odlagališč. Na pregledanem območju je pokritih z odpadki povprečno 7,5 kvadratnih metrov na hektarju površine, njihova plast pa je povprečno debela dobrega pol metra. V najbolj obremenjenih krajevnih skupnostih dosega delež površine pod odpadki tudi 210 m²/ha (Idrija, Velenje). Lahko rečemo, da je na vsakem kvadratu, ki meri 100 krat 100 metrov, stresen po en kamionski tovor odpadkov. To pa je podatek, nad katerim se je vredno zamisliti. Zemlja je namreč predragocena, da bi jo lahko toliko kar odpisali."

Očistimo Slovenijo

Dejavnosti ZTS na področju varstva okolja*

- 1954 Gorska straža**
Z zavodom za spomeniško varstvo in Planinsko zvezo Slovenije za zaščito gorskih rastlin.
- 1986 Ekološka izvidnica**
Iskanje in evidentiranje divjih odlagališč.
- 1994 Pomagajmo ohraniti svet**
Prevod priročnika z nasveti.
- 1997 Naš tabor - del narave**
Bivanje v naravi s čim manj obremenitvami okolja.
- 1998 Akcija Moje drevo**
Vsak tabornik vzgoji drevo.
- 2007 Milijarda dreves za planet**
Sodelovanje v kampanji Združenih narodov in Svetovne skavtske organizacije.
- 2007 Zmanjševanje CO₂**
Filmčki za spodbujanje javnega prometa za zmanjšanje izpuhov.
- 2007 VarčeWatti**
Projekt ocenjevanja energetske učinkovitosti javnih zgradb v lokalnem okolju.
- 2009 Svetovni skavtski okoljski program**
Paket WOSM s smernicami in orodji za pripravo okoljskega programa v lokalnih okoljih.
- 2009 Konferenca "Scouts for Climate"**
Sodelovanje na skavtski konferenci v Kopenhagenu o podnebnih spremembah.
- 2010 Akcija Očistimo Slovenijo v enem dnevu**
Organizirano sodelovanje taborniških rodov, ZTS je podpornik akcije.
- 2010 Brošura "Climate Change"**
Ideje in sistematični pristop v boju proti podnebnim spremembam.
- 2012 Akcija Očistimo Slovenijo 2012**
Popis in čiščenje divjih odlagališč, ZTS je partner projekta.

* V pregled niso zajete redne čistilne akcije in druge lokalne aktivnosti v organizaciji taborniških rodov.

Taborniki, (po)skrbimo za okolje

Znamo čim manj obremeniti okolje?

Besedilo: Vesna Bitenc

Samoumevno se nam zdi, da naj bi čim več naših aktivnosti potekalo v naravi in da zanjo tudi ustrezno skrbimo: vzamemo, kar nujno potrebujemo, in pred odhodom vzpostavimo prvotno stanje. Upamo, da je tako. Trdimo, da taborniki ustvarjamo boljši svet. Kako pa v resnici vplivamo na našo Zemljo?

Prihaja pomlad in z njo obdobje čistilnih akcij. Taborniki nastopamo kot organizatorji, soorganizatorji ali udeleženci na marsikateri čistilni akciji. Smeti lahko spotoma pobiramo prav na vsakem izletu, sprehodu ali vodovem srečanju. Pri tem naj vodnik spremlja otroke, skrbi za varnost in primerno higieno, na koncu pa tudi za pravilno odlaganje pobranih smeti. Namesto običajnega treninga orientacije, ko iščemo kontrolne točke, ki so označene na zemljevidu, lahko iščemo divja odlagališča in jih označujemo na zemljevidu, nato pa jih vnesemo v register divjih odlagališč (www.geopedia.si).

Kako hitro si narava opomore po koncu taborjenja? Foto: Žan Kuralt

Najprej pomislimo na odpadke

Vse, kar prinesemo v naravo, za sabo tudi pospravimo in odnesemo. Če je teh smeti malo. Žal se še vedno dogaja, da na taborjenjih odvečne smeti kar sežgemo in si tako prihranimo iskanje lokalnih smetnjakov in zbirnih centrov. Tudi če kurimo samo papir, s katerim naj ne bi onesnaževali okolja, še vedno ravnamo narobe, ker uničujemo za reciklažo primerno surovino.

Slovenija še ni povsem enotna glede pravil o ločenem zbiranju odpadkov. Smetnjaki za iste surovine so označeni z različnimi barvami, celo ločevanje poteka različno: neke se vse vrste embalaže zbira skupaj, druge se plastenke zbira ločeno. Nekateri taborni prostori in domovi oziroma kočje že imajo urejen odvoz smeti, drugi so daleč od najbližjega zabojnika. Prav bi bilo, da se ob najemu pozanimamo tudi, kakšna so pravila glede odpadkov in jih nato dosledno upoštevamo. Najbolj točne informacije bomo dobili pri lokalnih komunalnih službah. Domačini nam lahko dajo kakšen praktičen nasvet in z njimi se morda lahko dogovorimo, da prevzemajo ostanke iz naše kuhinje (kot hrano za živali ali za kompostiranje).

Izbira hrane je pomembna

Taborniki smo varčni in naše akcije imajo vedno omejen proračun. Hrano večinoma kupujemo v

diskontih, "cash & carry" trgovinah ali pri nizkocenovnih trgovcih. Ko gledamo na cene, je zraven praktično nemogoče upoštevati še poreklo in način pridelave hrane. Tako ne vemo, kako so na okolje vplivali pridelava, predelava, pakiranje in prevoz hrane.

Idealno bi bilo vedno kupovati domačo hrano, minimalno predelano in s čim manj embalaže. Lahko pa smo na to pozorni vsaj pri sprotnih nakupih in damo prednost lokalnim sezonskim pridelkom, čeprav je včasih enostavneje kupiti uvoženo zamrznjeno zelenjavo. Kadar v bližini ne moremo kupiti pridelkov, težko presodimo, ali bomo do okolja ravnali bolj prijazno, če se sproti vozimo po svežo zelenjavo ali če nakupimo zalogo zamrznjene, ki do uporabe troši elektriko za delovanje zamrzovalne skrinje pri najbližjem domačinu.

Skrb za našo higieno in naše vode

Pomembno je, da se držimo pravil glede sanitarij. Če taborni prostor nima urejenih stranišč (s kanalizacijo ali greznico), moramo najeti kemične WC kabine. Preden podpišemo pogodbo o najemu, se pozanimamo, ali podjetje ustrezno skrbi za okolje in odpadne vode odlaga v čistilno napravo. Najdemo tudi rodove oziroma starešine, ki še zmeraj zagovarjajo uporabo

latrin - samo upamo pa lahko, da vedno izberejo primerno mesto, kjer ni nevarnosti za onesnaženje pitne vode.

Skrb za podtalnico, jezera in tekoče vode je pomembna tudi pri osebni higieni in pomivanju posode: če se da, se čistilnim sredstvom raje izognimo ali pa izberimo takšna, ki se hitro razgradijo. Dežurnemu vodu dajmo naenkrat le manjšo količino detergenta za pomivanje posode, saj se iz prevelike embalaže lahko hitro preveč "polije". Poskrbimo, da se odpadne vode stekajo čez filter in nikakor ne neposredno v naravo.

Premišljena izbira prevoza

Najbolj enostavno je, da za prevoz na akcijo najamemo avtobus. Ko gre za velike skupne akcije, kot je na primer državni mnogoboj, si lahko ekipe iz bližnjih rodov delijo isti avtobus - se "poberejo" na poti. Kadar je udeležencev (otrok) malo, se za prevoz dogovorimo s starši.

Klubovci se na akcije najraje pripeljejo s svojim avtom in imajo tako več prostora za prtljago, pa še kakšen dodaten izhod si lahko privoščijo med akcijo. Smo res že tako daleč, da moramo pri izboru tabornega prostora upoštevati tudi velikost parkirišča? Na srečo imamo tudi taborne prostore oziroma primerne travnike, ki so dovolj blizu avtobusnim in železniškim postajam, da bi lahko vsi uporabili javni prevoz. Tudi Gozdna šola v Bohinju je na primer dostopna z redno avtobusno linijo. Seveda pa lahko pot do tabornega prostora (od doma ali vsaj od postaje) premagamo s kolesom ali celo peš.

Potrebujemo dober zgled

Obstaja WOSMova mreža taborniških centrov (med njimi tudi Tachuana), od katerih se lahko marsikaj naučimo. Združeni so pod nazivom "Taborniški centri odličnosti za naravo in okolje" (Scout Centres of Excellence for Nature and Environment, SCENES). Konec leta 2010 se je sestala manjša skupina, da bi pripravila projekt za bolj "zeleno" Gozdno šolo. Sez-

Lahko zmanjšamo količino odpadne embalaže? Foto: Žan Kuralt

nanili smo se s takrat aktualnimi težavami, nanizali nekaj idej, vendar je za konkretne aktivnosti potem zmanjkalo časa in volje. Tako še vedno čakamo na prostovoljce, ki bi zbrali najboljše primere dobrih praks, dodali sveže ideje in vse skupaj vpeljali v prakso.

Naslednji zlet ZTS bo že prihodnje leto. Lahko bi ga posvetili varovanju okolja - tako vsebinsko kot tudi v vseh praktičnih vidikih. Idej, kako lahko taborniki (bolje) poskrbimo za okolje, je veliko, marsikaj se že najde tudi v praksi. Večkrat se torej vprašajmo, kaj lahko storimo dobrega za okolje takoj zdaj. Z doslednim odgovornim ravnanjem bomo lažje vzgajali in izobraževali naše člane oziroma drug drugega, pa tudi naše družine, sorodnike, prijatelje, znance ... Tako bomo najhitreje ustvarili boljši planet in svet.

Taborniki, očistimo Slovenijo!

Besedilo: Miha Bejek

24. marca bo drugič v zgodovini Slovenije organizirana vseslovenska prostovoljska okoljska akcija. Prostovoljci smo do pomladi po Sloveniji iskali in preverjali lokacije divjih odlagališč v digitalnem registru, sedaj je prišel čas, da s čistilno akcijo s teh divjih odlagališč odstranimo komunalne odpadke. Poleg tega bomo očistili tudi okolice šol, vrtcev, naselij in sprehajalnih poti. Projekt se je tokrat razširil in je del globalne pobude World Cleanup 2012. Slovenski prostovoljci, katerih pomemben del smo taborniki, bomo del večmilijonske množice, ki bo v preko 70 državah vsega sveta naredila nekaj dobrega za okolje in zase.

Foto: Žan Kuralt

Še vedno se poziva vse, ki veste za divje odlagališče, da ga prijavite na www.ocistimo.si ali na brezplačno številko 080 2622.

Čistilna akcija: 24. marec

Ob 9. uri zjutraj pridite na vaše zbirno mesto. Vodje zbirnih mest bodo dali navodila, osnovne potrebščine in zemljevide ter vas razporedili v skupine glede na velikost divjega odlagališča. V primeru, da bo na zbirno mesto za čiščenje divjih odlagališč prišlo več prostovoljcev, se bo del usmeril v čiščenje okolice.

Vrečke za čiščenje bodo na zbirnih mestih v večini zagotovile občine oz. komunalna podjetja. Zaradi odstopanj pri oceni velikosti odlagališča je zaželeno, da imate s sabo tudi dodatno črno in modro vrečko za smeti. Iz istega razloga prinesite s seboj svoje ro-kavice iz močnejšega materiala. Ne pozabite prinesiti tudi plastenke z vodo in malice (ponekod bo za to poskrbljeno) ter mobilnega telefona.

Prijavite se na akcijo

Na nacionalni ravni projekt koordinirajo prosto-voljci, združeni v društvu Ekologi brez meja, Zveza tabornikov Slovenije pa je že od začetka eden od ključnih partnerjev projekta. Akcija je sicer organizirana na občinski ravni, kar pomeni, da ima vsaka občina koordinatorja, ki je odgovoren za povezovanje občine, komunalne, šol, društev in občanov.

Zaradi olajšane organizacije in razporejanja prostovoljcev ste vsi naprošeni, da se prijavite preko strani www.ocistimo.si, kjer najdete tudi sezname občinskih koordinatorjev. Organizirajte se in se akcije udeležite kot taborniški vod ali kar cel rod. Seveda se lahko akcije udeležite tudi individualno, z družino, prijatelji ali sošolci. A ne pozabiti na prijavo.

Do 5. marca se je za čistilno akcijo prijavilo skoraj 100.000 prostovoljcev. Potrebe po dodatnih prostovoljcih so še velike, potrebuje jih tudi organiza-cijska ekipa, za sodelovanje pišite na info@ocistimo.si. Pridruži se tudi ti!

Več na www.ocistimo.si

Vabilo na 30. skupščino Zveze tabornikov Slovenije

Skupščina ZTS bo v **soboto, 17. marca 2012, v Kopru**, v veliki predavalnici Fakultete za humanistične študije, Titov trg 5.

Pred plenarnim zasedanjem skupščine bo dopolndne, s pričetkom ob 9. uri, potekalo **delo po skupinah**. Zagotovo boste lahko povedali svoje mnenje in kaj več izvedeli o možnosti nakupa hiše za Dom ZTS ter o prenovi taborniškega kroja. Teme za delovne skupine se še oblikujejo in bodo kmalu znane. Še vedno ste vabljeni, da predlagate (perečo) temo, o kateri bi se lahko v Kopru skupaj pogovorili. Vabljeni vsi aktivni taborniki, ne le vodstva rodov, ki želite prispevati k napredku skupne organizacije. Ob 13. uri je za udeležence skupno kosilo.

Ob 14. uri se bo s pregledom sklepčnosti začel **plenarni del skupščine**. Prosimo, da zagotovite udeležbo članov skupščine, ki so po Statutu ZTS starešine in načelniki registriranih rodov, starešine in načelniki OO ZTS in člani organov ZTS na državni ravni. V kolikor se skupščine ne utegnete udeležiti, pooblastite drugega člana rodove uprave oz. rodu, da zastopa vaš glas. Sklepčnost skupščine je nujna za odločanje o spremembah statuta ZTS, za sklepanje o poslovanju s premoženjem ZTS in za izvedbo volitev.

Dnevni red:

1. Izvolitev organov skupščine
2. Sprejem poslovnika in poročila verifikacijske komisije
3. Priznanja in odlikovanja
4. Predstavitve poročil o delu v preteklem letu in razprava
5. Volitve novih organov ZTS
6. Finančni načrt za leto 2012
7. Informacija o možnostih za nakup hiše za Dom ZTS
8. Pravilnik o kroju, oznakah in praporih
9. Izbor soorganizatorja 14. Zleta ZTS
10. Informacije
11. Razno

Delovanje skupščine je javno. Skupščina sprejema sklepe z večino glasov navzočih članov.

Podrobnejše in obširnejše informacije o vseh točkah dnevnega reda so zbrane v gradivu 30. skupščine Zveze tabornikov Slovenije, nacionalne skavtske organizacije, ki ga prejmejo vsi po Statutu ZTS določeni člani Skupščine ZTS.

ZVEZA TABORNIKOV SLOVENIJE
NACIONALNA SKAVTSKA ORGANIZACIJA

Delavnica odnosov z javnostmi uspešna

Na pustni torek smo v Trubarjevi hiši literature v Ljubljani uspešno organizirali in izpeljali delavnico na temo odnosov z javnostmi pri tabornikih. Povezovalcema Bači in Mucu se je pridružilo okrog 20 slušateljev različnih funkcij, od načelnikov do propagandistov in vodnikov.

Beseda je tekla o načinih in oblikah komunikacij z različnimi javnostmi: s starši, z lokalnimi skupnostmi, z mediji. Bilo je nekaj teorije, izmenjave mnenj in praktičnih primerov tako s področja rodovih spletnih strani kot nujnih elementov sporočila za medije. Vsekakor se še nadejamo podobnih srečanj - mnogo tem je možnih, tudi podrobnejša spletna komunikacija. Odprti smo za predloge.

Vaše predloge in pripombe nam pošljite na io.zts@rutka.net.

Taborniki bomo dobili novo vodstvo

Besedilo: Boris Mrak

Tako je, prav ste prebrali! Taborniki bomo ta mesec predali vodenje organizacije v naslednjih treh letih v povsem nove roke ali pa tudi ne. Bomo videli! Je pa zanimivo to, da v zadnjih letih kar težko najdemo v naših vrstah tabornike, ki bi bili pripravljeni delati v organih na nivoju Zveze tabornikov Slovenije. Kdo bi vedel, kje tiči pravi vzrok za tak odnos in obnašanje naših članov.

Na žalost v naši organizaciji še vedno obstaja prepričanje, da to ni pravo taborniško delo; zaradi ne prevelike širine pogleda na svet, kar je tako ali tako značilnost Slovencev, se raje ostaja v svojih lokalnih okoljih. Je pa zanimivo, da člani vedno ostajajo izjemno kritični do pisarne (psevdonim za ZTS) in tako rekoč nikoli niso zadovoljni z delom te iste pisarne. Ko imajo možnost, da bi z delom v organih ZTS to spremenili, pa se tega nikakor nočejo lotiti. Seveda, mnogo lažje je godrnjati in kritizirati, kot pa zavihati rokave in izboljšati delo na "zvezi". Je pa tudi res, ali si to želimo priznati ali ne, ZTS predstavljamo vsi taborniki in ne zgolj pisarna na Parmovi ulici v Ljubljani. Kot da nočemo razumeti, da samo skupaj nekaj pomenimo in da samo skupaj lahko nekaj premaknemo, vsak zase pa le malenkost, le toliko kot imamo članov, ki so pripravljeni pomagati naši enoti in kolikor smo prepoznavni in upoštevani v lokalni skupnosti. Prav škoda, da nam tega razmišljanja do sedaj še ni uspelo preseči, pa čeprav se s tem pristopom vsi načelno strinjamo, imamo to zapisano v svojih dokumentih, a nam v praksi to nekako ne gre od rok.

Mnogo bolj kot enkratni dogodki, kot bo svetovna konferenca WOSM, je za nadaljnje delo in razvoj organizacije pomembno področje vzgoje in izobraževanja. Smo prostovoljska mladinska organizacija in člani organizacije se dokaj hitro menjavajo. In če organizacija želi uspešno na-

daljevati delo, mora neprestano skrbeti za kvalitetno izobraževanje svojih kadrov. V mandatu vodstva, ki se izteka, v organizaciji nihče ni želel prevzeti področja za vzgojo in izobraževanje. Izobraževanje kadrov v organizaciji je tako na nek način nazadovalo, kajti področje se je reševalo z začasnimi in enkratnimi rešitvami. Škoda, izgubili smo tri leta. Če organizacija v prihodnje ne bo primerno skrbela za to področje, se nam kaj kmalu lahko zgodi, da bomo začeli nazadovati na vseh področjih. Srčno upam, da se to ne bo zgodilo. Delo na zvezi bi moralo biti v ponos vsem, ki to delo opravljajo, ne pa da se ga večina otepa, kot da je delo v IO oziroma organih zveze nekaj slabega in ne vrednega »pravega« tabornika!

In naj ta prispevek končam z mislijo, ki sem jo zapisal pred tremi leti:

„Še vedno se ne zavedamo, da organizacija in mi z njo pač ne moremo uspešno delovati na osnovi slabega prostovoljnega dela in ne moremo se zadovoljiti z razmišljanjem, da moramo biti zadovoljni že samo s tem, da je nekdo pripravljen prostovoljno delati v naši organizaciji in ji brezplačno podariti svoj čas in svoje znanje. Prepričan sem, da mora organizacija začeti zasledovati kakovost in težnjo k doseganju odličnosti pri svojem delu in to prav na vseh ravneh organizacije.“

Kandidati za vodenje ZTS

Zbral in uredil: Miha Bejek

Na letošnji skupščini ZTS bomo volili novo vodstvo organizacije za obdobje 2012-2015. Do 13. februarja žal niso bile vložene kandidature za vse vodilne funkcije, zato je rok za vložitev kandidatur za vse funkcije podaljšan do 12. marca. Do zaključka redakcije še vedno niso bili znani morebitni kandidati za načelnika za odnose ZTS z javnostmi in za zakladnika ZTS. Še je čas, da kandidirate ali spodbudite k temu druge sposobne tabornike. V nadaljevanju vam predstavljamo že vložene kandidature.

Tadej Beočanin - Beo

Kandidat za načelnika Zveze tabornikov Slovenije

Tadej iz Rodu Mladi bori Ajdovščina je dolgoletni mladinski aktivist: tabornik, predsednik lokalnega in podpredsednik nacionalnega mladinskega sveta, predsednik športnega kluba in uveljavljen strokovnjak za mladinsko politiko. V iztekajočem se mandatu je opravljal funkcijo zakladnika ZTS.

S svojimi izkušnjami in znanjem želi okrepiti krovno taborniško organizacijo in jo še bolj približati njenemu članstvu.

Glavne naloge in cilji

Ključne naloge načelnika ZTS vidi v takšnem vodenju in koordinaciji ekipe članov IO ZTS, da se na skupščini sprejet program dela uspešno izvaja. Vodenje razume kot usklajevanje čim širšega kroga posameznikov, ki svojo energijo usmerjajo v močno ZTS, zato si bo prizadeval za čim širšo zastopanost tabornic in tabornikov v komisijah ZTS in delovnih skupinah ter za stalen stik z rodovi in dvosmerno komunikacijo med rodovi in ZTS.

V ospredje dela bo postavil članstvo organizacije, da bo ZTS služil interesom rodov, ki naj s pomočjo krovne strukture uspešneje in lažje dosežajo svoje poslanstvo, posameznikom pa mora vključenost v ZTS omogočiti osebno rast. To mora podpirati strokovna služba, zato se bo trudil zagotoviti, da bo vsako področje dela v ZTS imelo svojega strokovnega sodelavca.

Izpostavlja dva pomembna, kadrovska in programska zahtevna projekta, ki bosta potrebovala pomoč vseh tabornikov: zagotovitev doma ZTS in gostiteljstvo Svetovne skavtske konference.

A nič manj pomembne niso ostale zastavljene naloge: nadaljevanje začete prenove programa; okrepitev področja servisiranja rodov in članov s strani pisarne ZTS; večja transparentnost delovanja ZTS; povečanje vloge organizacije v družbi ter v polju organizacij mladinskega dela in mladinske politike; večja in predvsem hitrejša odzivnost organizacije na dnevno dogajanje ter izboljšana komunikacija in medsebojno obveščanje rodov in organov ZTS.

Vizija 2015

Zveza tabornikov Slovenije - nacionalna skavtska organizacija ima utrjen položaj vodilne mladinske organizacije in je pomemben akter za mlade v širši družbi, prepoznan s strani otrok, mladih in njihovih staršev ter ministrstev in drugih državnih inštitucij in organizacij.

Foto: SiNi

Polona Rožman

Kandidatka za načelnico za program

Polona iz Rodu kraških j'rt Sežana deluje na rodovi, območni in zvezni ravni ter je trenutno zaposlena na ZTS kot koordinatorka projekta Mreža MGS. Funkcijo načelnice za program je opravljala že v iztekajočem se mandatu.

Glavne naloge in cilji

Nadaljevati želi z delom iz prvega mandata. Tu gre predvsem za dokončanje zahtev za večšine GG IV in za službe PP. Prednostna naloga bo oblikovanje vzgojnih ciljev po posameznih vejah, da se lahko začne pripravljati program in programske priročnike po prenovljenem sistemu, ter nato uvajanje novega programa. Rodove želi spodbujati k večjemu sožitju med generacijami in k ozaveščanju o pomembnosti sodelovanja. Pomembni nalogi sta tudi prenova propozicij mnogoboja in še posebej organizacija I4. Zleta ZTS leta 2013.

Vizija 2015

ZTS bo organizacija, ki bo s programom odgovarjala na potrebe mladih in se znala odzivati na spremembe v družbi.

Foto: Nace Kranjc

Domen Uršič - Medo

Kandidat za načelnika KVIDO

Domen iz Rodu aragonitnih ježkov Cerklje je vodil rod, na zletih kulturo in animacijo, lotil se je vodenja mednarodnih odprav ter izobraževanj. Trenutno opravlja funkcijo svetovalca načelnika ZTS za izobraževanje in delo z odraslimi.

Glavne naloge in cilji

Urediti želi delovanje komisije za vzgojo in izobraževanje ter delo z odraslimi in vzpostaviti izobraževalni svet ter se lotiti prenove izobraževalnih programov in nadaljevalnega tečaja za vodje. Za dvig kakovosti želi uskladiti sistem usposabljanj v ZTS, zagotoviti trajnostni razvoj sistema, poenotiti gradiva za mentorje, vključevati več specialnosti, povečati prenose dobrih praks in vzpostaviti sodelovanje z drugimi mladinskimi organizacijami ter izobraževalnimi institucijami.

Vizija 2015

Z urejenim stanjem področja vzgoje, izobraževanja in dela z odraslimi, dvignjenim ugledom in z zavedanjem pomena stalnega samoizobraževanja v organizaciji bomo začrtali dolgoročno vizijo razvoja naše organizacije na tem področju.

Foto: Domen Šverko

Lucija Rojko

Kandidatka za načelnico za mednarodno dejavnost

Lucija iz Rodu Bičkova skala Ljubljana se je preizkusila na različnih funkcijah v rodu in v MZT Ljubljana. Na mednarodni ravni sodeluje pri vodenju odprav, kot delegatka je bila del ekipe, ki je uspešno pridobila izvedbo svetovne skavtske konference.

Glavne naloge in cilji

Povečati želi navdušenost in angažiranost članov na mednarodnem področju in jih spodbuditi k prevzemanju vodilnih vlog. Treba bo poskrbeti za dobro informiranje in dobro izpeljane odprave na mednarodne dogodke ter zagotoviti aktivno sodelovanje s tujino prek skupnih projektov in nujenja podpore tujim skavtom pri nas in slovenskim v tujini. Največji projekt bo izvedba svetovnega skavtskega mladinskega foruma in svetovne skavtske konference leta 2014 v Sloveniji.

Vizija 2015

Po uspešno izvedeni svetovni skavtski konferenci bo ZTS pridobila na prepoznavnosti in ugledu v Sloveniji ter v svetu. Še več bo navdušenja za mednarodno dejavnost.

Jernej Stritih

Kandidat za starešino ZTS

Jernej se je k tabornikom, v Rod Črnega mrava, včlanil leta 1975. V osemdesetih je opravljal funkciji načelnika rodu in starešine, nato je v okviru ZTS razvil program varstva okolja Ekološka izvidnica in bil med leti 1986 in 1992 član predsedstva ZTS, zadolžen za varstvo okolja.

S ključnimi sodelavci pri Ekološki izvidnici je leta 1989 ustanovil svetovalno podjetje Oikos. Leta 1990 je sodeloval pri ustanovitvi Zelenih Slovenije in nato delal kot svetovalac in državni sekretar za okolje, kasneje na mednarodni ravni kot izvršni direktor Regionalnega centra za okolje, podpredsednik komisije za varstvo Alp in predsednik Umanotere. Od leta 2009 je direktor Službe Vlade RS za podnebne spremembe.

O kandidaturi

“Taborništvo ima pomembno vlogo v mojem življenju. Stik z naravo me je motiviral za mojo strokovno pot preko študija gozdarstva do oblikovanja okoljskih politik. Hkrati pa sem pri tabornikih pridobil vodstvene in komunikacijske spretnosti, ki so mi prišle zelo prav pri opravljanju vodilnih funkcij v državnih organih, organizacijah civilne družbe, zasebnem podjetju in mednarodni organizaciji.

Na predlog dosejanega starešine ZTS Mitje Lamuta kandidiram za starešino ZTS. Povabilo h kandidaturi sem sprejel zaradi dveh glavnih razlogov: ker bi mi bila ta funkcija v veliko čast in ker do taborništva občutim tudi dolg za to, kar sem od njega v življenju dobil.”

Glavne naloge in cilji

“Za prihodnost slovenskega taborništva vidim dva glavna izziva:

- Kakšno taborništvo ponuditi mladim in morda tudi odraslim v 21. stoletju?
- Kaj lahko slovensko taborništvo prispeva k svetovnemu skavtskemu gibanju?

Danes imamo opravka z generacijami mladih, ki odraščajo v vse bolj virtualnem svetu informacijske družbe. Pomanjkanje fizičnih aktivnosti in spretnosti, druženja z vrstniki in stika z naravo predstavljajo izziv

in priložnost za prihodnji razvoj taborništva v skladu z geslom “Z naravo k boljšemu človeku”. Taborniki morajo ostati “člani” svoje organizacije, ne pa “udeleženci” ali celo “uporabniki” njenih storitev. Večino dela in vodenja v organizaciji naj opravijo mladi sami, kar je zelo dobro za razvoj osebnosti, odgovornosti in vodenja. ZTS mora še naprej zagotavljati prostor za tovrstno avtonomno delovanje mladih.

Pomembna značilnost taborniških dejavnosti je obilje naravnega okolja v Sloveniji in prost dostop do njega. Varstvo okolja in narave mora biti del taborniškega programa, skrb za pravno in praktično ureditev dostopa do narave pa pomembna skrb taborniške organizacije v sodelovanju z drugimi organizacijami ljubiteljev narave in športov v naravnem okolju.

Funkcija starešine je predvsem protokolarna, ponuja pa tudi nekaj možnosti za usmerjanje razvoja organizacije na strateški ravni. Glede na vizijo in predvidene aktivnosti ZTS bodo moje glavne prioritete naslednje:

- podpora pri zagotovitvi taborniškega doma v Ljubljani;
- Svetovna skavtska konferenca v Ljubljani leta 2014;
- razvoj ideje taborništva za 21. stoletje;
- zagotavljanje prostega dostopa do naravnega okolja v koaliciji z organizacijami ljubiteljev narave in športov v naravnem okolju.”

Ob dnevu ustanovitelja: Foundaree

Besedilo: Nina Kušar

Povsod po svetu se taborniki 22. februarja spominjajo ustanovitelja skavtskega gibanja, lorda Roberta Baden-Powella (BP), ki se je rodil pred 155 leti. Praznovanja v Keniji so navadno še posebej veličastna, saj tisoči skavtov in tabornikov z vsega sveta prihajajo k skupnemu grobu v Nyeri pokloniti se BP-ju in njegovi ženi Olave, ustanoviteljici svetovne vodniške organizacije.

Foto: World Scout Bureau - Africa Regional Office

Kenijska skavtska organizacija že več let organizira romarski dogodek med vikendom pred ali po obletnici rojstva BP-ja, ki ima vsako leto več udeležencev, tudi mednarodnih. Letošnji Foundaree je potekal od 15. do 19. februarja in na enem mestu združil 7.500 udeležencev iz 30 držav, na zaključni slovesnosti pa se je zbralo kar 60.000 ljudi.

Ideja o taboru je nastala iz želje, da bi srečanje tako velikega števila udeležencev izkoristili za širjenje znanja in vrednot skavtskega gibanja. Na taboru udeleženci poglobljajo obstoječa in pridobivajo nova znanja, starejši pa se posvečajo tudi občin družbenim vprašanjem, povezanim z mladino. Udeleženci lahko gredo na pohodne taborne ali pa sodelujejo v projektih, ki so namenjeni pomoči

bližnjim lokalnim skupnostim. Foundaree je tudi odlična priložnost za pridobivanje novih članov, ki se pridružijo svojim prijateljem na poti do Nyeri. Med Foundareejem potekata tudi vodniški in inštruktorski tečaj.

Foundaree je bila tudi priložnost za predstavitev projekta Messengers of Peace in spodbudo mladim, da se pridružijo aktivnostim, ki bi svet naredile lepši.

Foto: World Scout Bureau - Victor Ortega

Risanje skice za GG in PP

Besedilo: Maja Zupančič

Taborniki mora imeti precej znanja, da lahko na list papirja spravi nekaj hiš, potok, cesto, hrib in dve smreki tako, da je narisano le pomanjšana slika dejanskega stanja. Učenje te spretnosti je za GG-je, pa tudi za mlajše PP-je večinoma nujno zlo. Njihov interes zraste, ko ugotovijo, da jim skica prinese veliko točk na tekmovanjih. A že pred tekmovanjem lahko vodnik za svoj vod naredi lov na zaklad. Zemljevid mora vsak narisati sam.

Taborniki naj narišejo skico terena v merilu 1:500 ali 1:1000. Da ne izgubijo veselja zaradi zamudnega dela z metrom, uporabimo metodo parnega koraka, ki povsem zadošča za večino skic (razen za kroki). Korak umerimo tako, da na položnem travniku v ravni smeri prehodimo razdaljo 100 m. Hodimo sproščeno, z običajno hitrostjo in dolžino koraka. Štejemo vsak drugi korak. Razdaljo 100 m delimo z dobljenim številom. Rezultat je dolžina našega parnega koraka.

Bodoči risarji skic naj se čim prej naučijo ločiti pomembne objekte od nepomembnih. Stavbe, ceste, daljnovode, reke, zidove in mostove narišemo najprej, ker dajo najpomembnejšo predstavo o lokaciji. Ko vrišemo pomembne objekte, po občutku dodamo še preostalo: ograje, klopce, njive, osamljena drevesa, gozd in ostalo. Informacijo o pomembnosti podamo tudi z izbiro barv. Če vodnik meni, da je risanje takšne skice prezahtevno, lahko pripravi predloge, na katere je dobro vrisati plastnice in kakšno cesto ali potok, ostalo bodo otroci dopolnili sami.

Za spretnejše bo večji izziv skica poti, kjer ne rišemo povsem na novo, temveč le posodobimo stanje na karti. Da to lažje storimo, izberemo večje merilo. Preris stanja je zamudno opravilo, ki zahteva veliko natančnosti, saj je osnova za nadaljnje delo. Zato naj vodnik pripravi liste z že narejenim ogradjem. Karte DTK 25 so dostopne na spletni strani <http://www.geopedia.si/> (pohodništvo, Topo Quo). Vodnik izbrani del natisne v ustreznem merilu in prireše na tanjši papir kakšno cesto, reko in plastnice. Nastalo predlogo kopira in razdeli otrokom, ki jo na terenu dopolnijo. Vsaka skica seveda potrebuje tudi naslov, merilo, oznako za sever in legendo.

Najboljši del pride, ko vodnik pobere skice in nanje vriše lokacijo zaklada. Izbere naj mesto, ki ga bodo dobri risarji hitro našli, tisti, ki se niso kaj prida potrudili, pa bodo imeli velike težave. Namesto lova na zaklad lahko naredimo tudi tekmovanje v iskanju pirhov.

**Za dodatne informacije pišite na
hitri.bober@gmail.com.**

Foto: Jure Ausec - Bajs

Drnanje Škalekov

Taborniki čete Divjega volka iz Škal smo se 17. februarja zbrali na vaškem drsališču v Gmajni in preizkusili svoje drsalne sposobnosti. Večini tabornikov je bil led že čisto domač, ostali pa so jih po nekaj krogih kar hitro dohiteli. Po obveznem ogrevanju in raztegovanju naših mišic smo se drsali vsak po svoje, v parih, v kači, preizkusili pa smo tudi kakšne sposobnosti ima črni mož na drsalkah. Kot se spodobi, smo se spomnili še malo na poletje in za osvežitev zapeli pesem o lubenici.

Po uri in pol drsanja smo bili že vsi rahlo utrujeni in se nam je vroč, sladek čaj še kako prilegel. Zraven smo povabili tudi naše starše. Nekateri so se nam pridružili, drugi pa so nas z veseljem opazovali ob strani. Ob koncu smo se kar težko poslovili in ločili od drsalk, vendar to zagotovo ni bila zadnja tako uspešna akcija škalskih tabornikov. Zahvala pa gre tudi Športnemu društvu Škale, ki nam je pripravilo led in nam skuhalo odličen čaj.

Kaja Glinšek

Hip Hura, cirkuška predstava,
trajala, zdaj bo pa zabava.
Tam bo lev s petimi nogami,
pes in konj, morda pa tudi slon.

Šaljivo taborniško tekmovanje :: soboto, 31. marec 2012

Več zanimivih informacij in prijave ekip na spletni strani
<http://skalska.rutka.net>

Ker pa cirkušanti skrbiti za naravo, zato da bodo naše živali
zdrave, bomo na tekmovanju zbirali **ODPADNI PAPIR** in
ZAMAŠKE.

Si upate pokazati svoje taborniške cirkuške sposobnosti?

Želimo si, da bi vsi postali
šaljivi cirkušanti čisto pravi.
Že se vsi, drenjamo pred vrati,
brez cirkuša nočemo ostati.

Hip Hura, tukaj smo se zbrali,
le zakaj? Da bi tekmovali.
Ste za to, dragi taborniki,
da nam murca v živalok bo lepša?

Zimovanje v Skomarju

Razveselila nas je prava zima in 48 tabornikov Rodu bistre Savinje iz Šempetra se nas je 10. februarja odpravilo na zimovanje. V Skomarju, lepi vasi nad Zrečami, smo bili nastanjeni v domu zreških tabornikov. Vodniki smo poskrbeli za pestro dogajanje v toplem domu ter v sneženi in mrzli naravi. Otroci so pridno sodelovali, osvajali taborniške veščine, novinci pa so dobili taborniška imena in preživeli taborniški krst.

In kaj je bilo otrokom najbolj všeč? Taneju je bilo všeč "spanje v spalnih vrečah", Timu in Maši "sankanje", Boru, Oskarju in Sari "postavljanje bivaka", Izi "peka hrenovk v bivaku", Neži "ribanje in kepanje, ker v šoli tega ne smemo početi", Piki "zabava od jutra do večera", Brini "večerni program", Leonu "zamenjava rutic, saj smo namesto rdečih dobili zelene in postali GG-ji", Janezu "nabiranje materiala za ogenj", Jakob pa pravi: "Zimovanje je carsko, ker kuha Emil."

Polni novih spoznanj in utrujeni smo v nedeljo pričakali starše in se vrnili domov.

Kokica

Foto: Rosica in Kresnica

Zimovanje v Sorici

Taborniki Rodu zelene sreče Železniki smo se februarja odpravili v Sorico na štiridnevno zimovanje. Tema zimovanja je bil srednji vek, ker pa je bil prav tisti vikend pust, smo se našemili v pustne maske, ki so bile za tisti čas značilne. Bili smo vitezi, berači, ujetniki, dvorni norčki in princeske. Na zimovanju smo se učili tudi taborniških veščin in obiskali Groharjevo hišo v Sorici. Pogrešali smo sneg, ki je zapadel šele zadnji dan, ko smo na žalost morali oditi domov, a na koncu smo se vsi strinjali, da smo zelo uživali.

RZS Železniki

Zimovanje z Rdečo kapico

Na zimovanju Rodu Jezerska ščuka Cerknica in Rodu Luisa Adamiča Grosuplje v taborniški koči v Radovni sicer ni bilo veliko snega, je pa bilo ogromno smeha in zabave.

Kljub bolj pomladnim temperaturam smo vseeno našli tudi kakšno snežno oazo in jo z veseljem izkoristili za kvalitetno kepo, ki smo jo nato poslali v prijateljevo telo. Seveda smo imeli tudi "resen" program. Izdelovali smo bakle in jih uporabili na večernem pohodu, nekajkrat smo izstrelili vodno raketo, pekli twist in banane s čokolado, uprizarjali malce prirejene in navihane zgodbe o Rdeči kapici, ki je bila tema skupnega zimovanja, s karto v roki smo iskali kontrolne točke, borili smo se v štafetnih

igrah in se nasmejali pri igranju activityja. Še posebej je treba omeniti pohod neustrašne tabornice in drznega tabornika, ki sta sprejela izziv in odnesla smeti v »bližnji« smetnjak, ki sta ga našla po polurnem pohodu. Smetnjak se je pravzaprav nahajal že v sosednji občini.

Vsi smo imeli svoje trenutke in svojih pet minut slave, najpomembneje pa je, da nam zaradi že utečenega sodelovanja v nobenem trenutku ni bilo nerodno. Otroci so domov odšli zadovoljni in nasmejani.

Foto: Jerneja Modic

Peter Virant in Jerneja Modic

Zimovanje na Koroškem

Taborniki Rodu Lilijski grič Pesje smo februarja doživeli pravo zimsko pravljico. Na poti na Koroško je kazalo, da s snegom ne bo nič, toda kar kmalu po prihodu je začelo snežiti in tako je bilo do nedelje. Pripetilo se nam je mnogo dogodivščin. Ena izmed takšnih je bila, ko so se mlajši GG-ji izgubili sredi gozda v mrazu, temi in snegu. Na srečo smo jih kmalu rešili in topla večerja jih je že čakala na mizi.

Ker smo bili na Koroškem, je bila tema zimovanja kralj Matjaž, ki nas je tudi krstil, namesto Lenčice pa mu je pomagala kar Tina Maze. Po "strašnem" krstu si je vsak prislužil slasten kolaček. Poleg lokostrelstva, orientiringov, prve pomoči, Morsejeve abecede, risanja po majčkah, petja pesmi (Vem, da danes bo srečen dan, nam štrli že iz ušes), nastopanja, pohoda z baklami, čiščenja sob ter sankanja smo se preizkusili tudi v plezanju, kar je letošnje zimovanje naredilo še bolj posebno.

Foto: RLG Pesje

RLG Pesje

Kako so Pingvini delali vozle

Besedilo: Mjedved

Vodnik Miha je priletel skozi vrata klubskih prostorov, kot bi ga lovilo tristo kosmatih medvedov in še en merjasec po vrhu.

“Takole, fantje, nič več heca, danes delamo vozle in to skrajno resno!”

Ostali so se le spogledali. Pa ne, da si je že spet vbil v glavo, da jih bo naučil nekaj novega? Nekako enkrat na mesec se je namreč njihov nadobudni vodnik odločil in to zmeraj skrajno resno, da jih bo izuril v kakšni novi taborniški spretnosti. Miha je bil pač tak tip: mlad študent biologije, zmeraj s kakšno ornitološko knjigo pod pazduho in zmeraj brez punce. Sicer je imel simpatičen obraz, svetlo sive oči, ki so se skrivale za pravokotnimi očali in mehke, rjave kodre. In bil je tudi precej krepke, a privlačno oblikovane postave. V glavnem, fant, kakršnega bi vsaka z veseljem predstavila staršem, le da je bil tako strašno resen. In zagret. Za najbolj nezanimive stvari.

“Ho-hop, fantje, gremo! Tina, ti prinesi par vrvi, se pravi, ne par kot dvojce, ampak za vsakega vsaj eno, Nejc, ti pa zapri okna. Da ne bomo staknili še kakega prehlada, ho-ho! V teh marčevskih dneh, saj veste, v mesecih z R se ni varno ... se ni varno ...”

“Ni varno sedeti na tleh, če hočemo kdaj biti mame,” mu je priskočil na pomoč Rok, vodov dežurni klovn.

“Ta-ko! Gremo, Pingvini, akcija! Danes nas čaka dosti dela, ker moram prej iti. Sem zmenjen z eno deklino, ki me je prosila, da greva skupaj fotografirati ptice v parku, le da uboga reva ne loči ščinkavca od črnoglavke.”

Tina je ta čas že izkopala nekaj ožuljenih koščkov vrvi iz velikega železnega zaboja in jih prinesla v skupni prostor. Ostali Pingvini so se medtem leno prekladali okoli mize. Tudi Nejc, ki zaradi svojega kroničnega lenoritisa ni niti z zadnjim lasom na glavi pomignil proti oknom, kot mu je bilo naročeno. Nejc je bil tipičen dvanajstletnik, ki preživi večino časa za računalnikom, do deklet pa niti ne upa pristopiti. Če bi kdaj to vsaj poskusil storiti, bi hitro ugotovil, da se Tina ne useda k njemu kar brez vsakega razloga. In ta razlog gotovo niso bili sendviči z mortadelo in kislimi kumaricami, ki mu jih je mama vsako jutro pripravila za malico.

“Ampak Miha, saj smo že poleti na taborjenju vadili vozle! Vse smo obdelali in to ‘skrajno resno’, tudi čarobni vozle in obešenjaški vozle, se spomniš? Ko smo se ga odločili preizkusiti kar na Nejcu ... Ubogi revež je imel še cel mesec črtaste modrice po rokah, ker smo ga obesili na jambor!” Tini se ta dan ni dalo kaj dosti. Sploh pa se ji je najmanj dalo takrat, ko se je Mihi dalo najbolj. Ona je bila prava “šefica” skupine, vedela je, da se je ostali fantje malo bojijo, ker je bil njen oči včasih načelnik rodu in je že od malih nog pri tabornikih, ni pa vedela, da se je v resnici bojijo zato, ker ima strašno globoke modre oči in pegice po licih, za katere se je fantom zdelo, da se jih ne da prešteti. Ampak bi bili vseeno pripravljeni poskusiti.

“Daj no, Miha!”

“Daj no!”

“Ne bi delali vozlov!”

“Fantje, to tako ne bo šlo. Za danes imam v letnem programu napisano, da delamo vozle in vozle bomo delali, pa čeprav iz vaših predolgih jezikov! Gremo, štafeta v vozlanju: Tina in Rok, vidva sta ena ekipa, Nejc in Vid, vidva pa druga. Zmagovalna ekipa dobi škatlo keksov s čokolado. In prosim -

“Ja, ja, saj vemo, SKRAJNO RESNO.”

Sive ceste

Panda

Zapisal: Gašper Cerar

Foto: Nace Kranjc

Uvod:

F C Gm F Dm
F Gm Dm

Dm Am Gm
Deževen dan, ves zaspan, pogled brez sanj.

Dm Am Gm
Zakaj sem tu in nisem tam?

F C Gm Dm Am Gm
Mm mm, kjer konec je sveta, tam lepše jutro je doma.

Dm Am Gm
Sever-jug, vzhod-zahod, spet moram tja,

Dm Am Gm
kjer dan z nočjo se ne konča.

F C Gm Dm Am Gm B
Mm mm, druge ni poti, ki vodijo v sončne dni.

Refren:

F C Gm
Sive ceste in skrivnostne ulice,
F Gm C
iz dneva v dan vse več jih je.

F C Gm
Sive ceste k avanturam kličejo,
B C Dm
nove zgodbe pišejo.

Dm Am Gm
Ni mi mar, če svet živi le za denar.

Dm Am Gm
Potep je meni gospodar.

F C Gm Dm Am Gm B
Ceste, skrivnosti njihove, v razdalje so začarane.

Refren

Uvod 2x

Refren 2x

17. marec	GG RACE	orientacijsko tekmovanje
	Ljubljana, okolica Šmarne gore	GG
	Rok prijau: 13. 3. (nižja cena do 8. 3.)	Cena: 15 € (10 €)
	Kontakt: anja.dresar@gmail.com	MZT Ljubljana
24.-25. marec	NOT	nočno orientacijsko tekmovanje
	Vodice	PP, RR, grče, korenine, solo
	Rok prijau: 19. 3. (nižja cena do 14. 3.)	Cena: 60 € (55 €)
	Kontakt: jan295@gmail.com ali http://not.rutka.net/	Rod Močvirski tulipani Ljubljana
31. marec – 1. april	ĠOTIK	orientacijsko tekmovanje
	Trzin	ĠĠ, PP, RR, grče
	Rok prijau: 25. 3. (ceneje 15. 3.)	Cena: 50€ (45€)
	Kontakt: gotik.rdv@gmail.com ali rdv.rutka.net/gotik	Rod dobre volje Ljubljana
31. marec	Škalska liga, ka te briga	zabauno tekmovanje, tema: cirkus
	Škale (okolica Velenja)	ĠĠ, PP, RR, grče, izven
	Rok prijau: 26. 3.	Cena: 40 €
	Kontakt: http://skalska.rutka.net	Četa Divji volk Škale, RJZ Velenje
21. april	16. Taborniški feštival	praznovanje 22. aprila
	Ljubljana, park Tivoli, od 10. do 14. ure	za use tabornike
	Kontakt: matej.klinc@gmail.com	MZT Ljubljana
12. maj	Spust po Ljubljanici	ekološko kanuistično tekmovanje
	Ljubljana, Hribarjevo nabrežje	PP, RR, grče
	Rok prijau: 7. 5. (nižja cena do 30. 4.)	Cena: 30 € (25 €)
	Kontakt: matej.radinja@gmail.com ali http://www.rbs.rutka.net/spust/	Rod Bičkova skala Ljubljana
18.-19. maj	ŠTPM: Še ta počasnemu mine	orientacijsko tekmovanje
	Vinska Ġora (Velenje)	PP, RR, grče
	Rok prijau: 10. 5.	Cena: 45 € (5 članov); 25 € (dvojice)
	Kontakt: stpm2012@gmail.com ali http://stpm.rutka.net/	Rod Jezerski zmaj Velenje

Packe na zimovanju RJZ. Foto: Barbara Kelher

Krapi so bili dobesedno podkovani. Foto: Rok Pandel

Tina Maze in utrujeni Kralj Matjaž. Foto: RLG Pesje

Tega listja imam že čez glavo! Foto: RSM

Pod gorami. Foto: Nika Zuljan

Zadnja plat

Ureja: Nace Kranjc

ODKRIJTE SKRIVNOSTNO PODZEMLJE

POSTOJSKA JAMA

SVETOVNA
ZNAMENITOST
SLOVENSKI
PONOS

Postojnska jama je edina jama na svetu, kjer se lahko skozi skrivnostno podzemno krajino zapeljete z znamenitim vlakcem. Vožnja pod zasiganimi oboki, okrašenimi z veličastnimi kapniškimi tvorbami, ki spominjajo na lestence, je doživetje, ki ga ne boste nikoli pozabili. Kar 21 km dolg labirint rogov, galerij in veličastnih dvoran, pravilnične kapniške skulpture kot iz tisoč in ene noči in srečanje s skrivnostnim "zmajevim mladičem" so v 200 letih slavne zgodovine očarali že več kot 34 milijonov obiskovalcev iz vsega sveta.

Predjamski grad, ki se nahaja le 10 km proč in kraljuje na 123 m visoki pečini v zevajočih ustih naravne jame, bo s svojo dramatično lego in skrivnostno preteklostjo navdušil in razburkal tudi vašo domišljijo. Odkrijte skrite prehode in romantično legendo o vitezu Erazmu.

GPS Postojnska jama: 45 46 19 N, 14 12 43 E
GPS Predjamski grad: 45 51 62 N, 14 12 17 E

www.postojnska-jama.eu

Postojnska jama, Jamska cesta 30, 6230 Postojna, Slovenija

T: +386 5 7000 100, info@postojnska-jama.si

POSTOJSKA JAMA
CAVE-GROTTE-HÖHLE